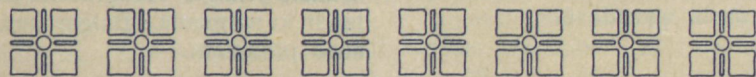

Siidorte Sõu

Suur veñi

N° 8

1923

TEADED WÄLISMAILT.

HERRNHUTI WENNASTE KOGUDUSE misjoni korjandus, mis 200 aastase juubli puhul Saksamaal mullu toime pandi, andis 15.084.186 Saksa marka. Üksikud maad on järgmiselt ohwerdanud: Shweits 10.810.784, Hollandi 2.683.368, Saksamaa 1.292.618, Rootsi 141.133, Daani 70.081, Prantsusmaa 47.481, Hispaania 19.500, Austria 3241 ja Norra 2000. Peale toetuse, mis selle korjanduse läbi misjon sai, oli ta ühtlasi ka tugewamaks misjonihuwi äratuseks.

30 USUNIMETUST on Ameerikas end ühendanud „Federal Council of Chusches,“ kellel kokku 20.722.042 liiget ja 149.436 kogudust 119.077 õpetajaga.

PÄÄSTEARMEEL on Indias 3000 suu-remat töökohta ja tegutseb 4000 külas. Iseäralise huwiga töötawad nad ka siin kõige madalama rahwakihi seas.

22 BUDDHA TEMPLIT on jaapanlastel põhja Ameerikas.

UNGARIS on wiimase aruande järel Methodisti kirikul 662 liiget ühes proowiliikmetega. Liikmete arw on aasta jooksul 16% kaswanud. Mai kuus õnnistati sisse esimene selle kiriku hoone 800 isteplatsiga.

AMEERIKA ÜHENDATUD RIIKIDES on uue aasta raamatu järgi 75.099.489 ewangeeliumi usulist, 17.885.646 katoliiklast, 1.600000 juuti, 587.918 mormooni ja 441.054 kreekatoliiku usulist.

HULKADE KIRIKUSSE TAGASIASTUMINE on Saksamaal päwakorral, kus paari aasta eest Jumala wastases meeoleol suured hulgad kirikust lahkusid. Nüüd tulnud aasta jooksul 40—50000 uuesti kirikusse tagasi.

LUTHERI LAUL „Üks kindel linn ja warjupaik“ olla nüüd juba 100 keelde tõlgitud.

TIFLISIST teatatakse, et püha Nikolause peakirik selles linnas pidulikult kommunistlisele noorsoole üle anti. Tornist mängis sõjawäe orkester internatsionaali kui punane lipp torni tõmmati. Öhtul oli klubiks muudetud kirik ilutuledega kaunistatud.

PALESTIINAS astub juutide juures usk ikka enam tagumisele plaanile. Sünaagooge ei ehitata, hingamispäewa ei peeta.

PIISKOPLIKUL METHODISTI KIRIKUL on praegu 37 piiskopi ametis. Nad on walitud eluks ajaks. Ametist wõiwad nad lahuda pärast 70 aasta wanaduse.

WALGE RIST, mis kõlblise elu lange- mise wastu töötab, pidas 5—9 septembrini Saksamaal juhtide ülemaalist kongressi.

EWANGELISATSIOONI SUURTELK purustati tormi ja äikse läbi Karlsruhees täiesti. Telgi töö seisis uskude wahelisel pinnal. Telgi uueks ostmiseks on suured summad raha waja. Millal saame meie alliants konwerentsil alatud telgikorjandusega nii kaugele, et ka meie pea selle õnnistatud tööga wõiksime alata!?

LÕUNA SAKSAMAA METHODISTI KIRIKU 28 konwerents oli juuni kuus; kirikul on siin 20.700 liiget. Aasta jooksul on see arw 900 liikme wõrra tõusnud. Jutlustajaid ja õpetajaid on 104. P. P. kooli lapsi umbes 18.000. Kaks diakonissi maja, kus kokku 785 õde, wõisid majandusliikude raskuste peale vaatamata oma tööd jatkata. Jutlustajate seminaaris Frankfurtis Maini ääres olid 50 noortmeest õppimas; seal õpiwad mõned noored wennad ka Eestist.

SAKSA MISJONÄÄRID wõiwad osalt jälle endistele tööpõldudele Inglise asumaa- dele tagasi pöörduda.

ROOMAS põletati katoliku piiskopi walwe ja õnnistuse all ewangeeliumi usuliste piibel kui kõlbmata raamat ära. Parlamendis kiideti seda tegu mõne parlamendi liikme poolt heaks.

MORMOONIDEST kuuleme aastaaruandest järgmist: Sündimise läbi juurde tulnud 15.666. Uusi liikmeid wõidetud 13.000. Ameerikas on neil 2000 misjonääri. Inglismaal on nende liikmete arw 849 liikme wõrra kahanenud.

KUNINGAS GUSTAV ROOTSIST on 10.000 krooni Stockholmi wennaste kogudusele üle annud, edasiandmiseks Herrnhuti Wennaste kogudusele Saksas.

AMEERIKA KRISTLIKKUDE AJAKIRJADE ARW KAHANEMAS. 1419 pealt on see arw 1162 peale langenud. Lugejate arw on 5 miljoni wõrra wähenenud. Teadusliste ja tehniliste ajakirjade arw on kaswamas. Wiimase aasta jooksul on see arw 133 pealt 264 peale tõusnud.

HUGENOTTIDE ILMA KONGRESS peetakse tulewal aastal, kus need usu pärast tagakiusatud 300 aasta eest „New Netherlandi“ asutasid. Sel puhul trükitakse rahad Willem-Waikse pildiga. Kongressile on kutsutud Hollandi kuninganna, Belgia kuningas ja Prantsuse president.

Moorte Elu

Õesti Usklikkude Noorte C. E. Liidu häälekandja

Nr. 8

Kolmas aastakäik

1923

„Ma olen ikka Jumalat armastanud!“

G. Moderiohni järele J. S.

Selle üle rõõmustan ma südamest. Siis on sul palju põhjust Jumalat tema armu eest tänada. Oled ja ju siis paljude asjade eest hoiduda võinud, mis teisi on finni võtnud. See on iseäralik arm, kui keegi uskliku wanemate majas on ülles kasvada tohtinud. Kui palju on sellest õnnest ilma jäänud! Kui paljud lapsed ei ole iialgi piiblit oma isa käes näinud, ei ole iialgi näinud ega kuulnud, et isa oleks palunud, — veel vähem ema!

Sinu aiti on selle poolest parem olnud. Warakult on juba ema sind paluma õpetanud. Sa mäletad, kuidas ema lapse põlves su käekesed kokku pani ja sind paluma õpetas:

Ma olen alles väikene,
Mu südannt Jssand puhtaks tee,
Et keegi muu ei elaks seal,
Kui Sina Jeesus üksine.

Ja sellest ajast saadik oled ja alati oma hommitu- ja õhtupalved lugenud. Sa ei võinud muidu magama uinuda, kui enne oma salmikest ära ei olnud lugenud.

Mõte waga ema peale on sind mõningasel õnnetuse ja kiustatuse tunnil hoidnud ja kaitsenud. Sa oled aujat, kombelikku elu elanud, truuwisti kirikus käinud, palunud, ja oled ka Jumalariigi heaks oma ande annud. Jah, sul on palju põhjust, Jumala armu kiita, mis sind nii heldesti saatnud ja juhatanud, kui oma elu peale tagasi waatad.

Kui ja aga arwad, et sul ei ole waja ümber pöördä, — siis oled ja ektituses.

Ma jutustan sulle ühe lookese: Brits ja Liifi olid naabrused lapsed. Nende wanemate rohuaidade rajad puutusid kokku.

Nii said lapsed alati teineteisega kokku. Nad olid „lahutamatud,” nagu wanemad ütlesid. Mõnikord mängisid nad seltsis pruuti ja peigmeest. Liifi pani roheline pärja oma linalaka juuste peale, ja Brits torakas omale halja okkase nõõpauku ja katsus ennast nüüd nii uhke ja pidulik wälja näidata. Kui pulm oli mööda, asutasid nad wleedripuu pöõsa alla omale kodukese. Nüüd olid nad mees ja naine. Naabri lapsed tulid neile wõõrjiks ja soowisid õnne. Aga kõige armsam oli neil ükfinda olla. Alati mängisid nad seltsis.

Lapsed kasvafid ülles. Brits astus gümnaasiumi, Liifi tütarlaste kooli. Nende südameõprus ei muutunud. Wanemad rõõmustasid, et nende lapsed nii lapselikult olid jäänud. Nad olid ikka alles „lahutamatud.”

Seal tuli päew, millal Brits wanemate-majaft pidi lahuma, et ennast elukutse tarwis hariduses täiendada. See oli Liifile kurb päew. Kui tühjaks ja õudseks oli talle muidu nii armas rohuaid saanud! Tuli aeg, kus ka tema pidi kaugele minema. Ta pidi kuskil panfioonis õppima, mis elus waja on. Nii läks kaua aega mööda, enne kui Brits ja Liifi jälle teineteist said näha. Kirjawahetuses olid nad ikka olnud; nad pidid üksteisele jutustama, kuidas nende elu läheb ja et nad teineteise peale mõtlesid.

Ja siis, siis nägid nad jälle teineteist. Brits jahmatas, kui ta õitsewa neiu ees seifis. Ja ka Liifi punastas jällenagemisel. Wana ilmsüütus ei tahtnud enam awalduda. Mis see oli?

Brits märkas pea, kust see tuli. Ja Liifi märkas ka. Nende südames oli pruutlik armastus ülles arga-

nud. Ja siis — ühel päeval — rohuaias, küsis Brits kogeldades ja aralt, nagu see muudu iialgi tema wiis ei olnud:

„Liisi mäletad sa weel, kuidas me üksford siin mängisime“. Nad olid wana wleedripuu pöösa juurde astunud. Liisi nitutas jälle peaga. Rääkida ta ei wõinud. „Liisi, see oli ilus mäng — meie mängisime meest ja naist.“ Liisi waikis ifka. Tema süda klopis wäga ta sees. Müüd wõttis Brits julguse ja ütles: „Liisi, kas sa tahaksid, et see mäng tõeks läheks?“ Soo, müüd oli ta kõik wälja wõlnud! Liisi pööras oma silmad tema poole ja ütles: „Jah, Brits, kõigest südamest!“ Seal langesid nad hõisates üksteise kaenlasse. — — —

See on lugu, mida tahsin jutustada. Sa küsid minult, mis seega tahan welda? See on wäga lihtne. Waata Brits ja Liisi olid ifka teineteist armastanud. Lapsest saadik olid nad koos olnud. Kui aga pruutlik armastus nende südames üles ärkas, kui Brits oma Liisit omaks pruudiks ja naiseks tahtis teha — pidi ta teda weel felle päraft küsima. Abieluks ei ulatanud noorepõlwe armastus. Ja, ehk küll Brits ja Liisi ifka teineteist olid armastanud, pidi ometi wiimane efitsefe küsimise peale oma „jah“ wastama. Teifitti asi ei läinud.

Sa näed, mis ma sulle seega tahan welda. Sa oled ifka Jumalat armastanud. Wäga hea. Aga fiiski pead sa, kui tõesti ja tõsiselt Tema omaks tahad saad, Temale oma „jah“ ütleva. Ta ihaldab sinu käest otjust.

Prohweti Hojea raamatus seisab kirjutatud: Ma tahan sind igaweseks ajaks kihlata! Waata, Jumal tahab! Juba warefolt lapsepõlwest saadik on olnud Tema armu käsi su järel wälja sirutatud. Aga üks käsi, seal ei ole weel kihlust. Selleks on kahte kätt waja. Sa pead ka oma käe Tema läbiuuristatud käele panema ja pead Talle ütleva: „Oh Issand, sa tahad ennast minuga kihlata? Jah, kõigest südamest tahan ka mina seda!“

Alles siis, kui sarnase otjuse oled teinud, alles siis, kui end selgesti ja kindlasti oma Issandale oled kihlanud, tohib ja tõega Tema oma olla!

Ja see sinu südame otjus, see sinu tahtmise ülemine on: ümberpöörmine.

Kui see tõsi on, et sa ifka Jumalat oled armastanud, siis ei ole sul ju raske sarnast otjust teha. Sa wõtad rõõmuga wäljasirutatud armu käe wastu.

Kui sa aga weel mõtlema jääd ja ennast selleks ei wõi otjustada, siis ütlen sulle: sa oled suures effituses, kui arwad, et ifka Jumalat oled armastanud. Sa effid seega! Sa ei ole weel Teda dieti armastanud. Sest tõsiselt armastuseks on enese äraandmist waja, mis selles seisab, et end wabatahtliselt Jumalale ära antakse — ja seda ei ja taha. Sa ei taha omast tahtmisest ega omast elust loobuda.

Oh, sa pead tundma õppima, armas süda, et sellega, mida sa armastuses Jumala wastu oled pidanud, kuhugi ei saa. See tarwitat teadawat otjustamist. Sefks on waja kindlat nõu, täielikku äraandmist:

Tule, Jeesus kofib su südame. Ta palub sind: „Anna oma süda Mulle ja su meel hoidku Minu

wiisid!“ Anna täna oma käsi ja süda Talle! Siis saad Tema omaks! —

Ja siis — ütled sa: „Oh, ma ei ole weel iialgi Teda dieti armastanud, see kõik oli ainult meeletujutus ja enefepettus. Müüd wõin ma alles welda: „Sina oled minu, ja mina olen Sinu — keegi ei wõi meid enam lahutada.“

Dige algus.

Dr. Torrey järele A. Sitbos.

Kristlikus elus on kõige tähtsam dige alus. Kui meie dieti algame, siis wõime ka dieti edasi minna. Kui meie walesti algame, siis ka kõik meie edaspidine elu on walel alusel. Kui keegi nende ridade lugeja on walesti alanud, siis oleks temale wäga hea oma usulelule uus dige alus panna.

Johannes 1: 12 jalm räägib meile: „Aga nii mitu, kes Teda wastu wõtsid, neile andis Tema meelewalla Jumala lapsiks saada.“ Kristlikku elu dieti alata, see tähendab: Jeesuse Kristuse wastu wõtta. Kui nende ridade lugeja oleks kõige kõlwatum inimene maailmas, ja wõtaks wastu Jeesuse Kristuse, siis oleks tema Jumala laps. Sest nendes sõnades räägib Jumal seda ilma ühegi kõrwalekalduimiseta. Teisel teel keegi ei wõi saada Jumala lapsiks. Ehk ka kui hästi oleks inimene kaswatatud, ja hoolsasti hoitud pattu ja maailma himude eest, ei wõi tema mitte enne saada Jumala lapsiks, kui ta ei wõtta wastu Jeesust Kristust. „Sest meie oleme Jumala lapsed usu läbi Kristuses Jeesuses. (Gal. 3: 26.)“

Mis tähendab Jeesust Kristust wastu wõtta?

See tähendab, Teda wastu wõtta nõnda, et Tema sinule saaks selleks, kelleks Jumal Tema saatis ilma, sest Jeesus Kristus on Jumala and. „Sest nõnda on Jumal maailma armastanud, et Tema oma ainuüündinud Poja on annud, et ükski, kes Temasse usub, ei pea hukka saama, waid et igawene elu temal peab olema.“ (Joh, 3: 16.)

Mitmed inimesed wõtawad Jumala käest selle juure kingituse wastu, ja saawad selle läbi Jumala lapsiks. Mõned liikkawad Tema ära, kuid just selle läbi mõistawad ifeenast hukka. „Kes Temasse usub, teda ei mõisteta mitte hukka, aga kes ei usu, juba see on hukka mõistetud, sest tema ei uskunud Jumala ainuüündinud Poja nimesse. (Joh. 3: 18.)“

Mispäraft patub Jumal meile oma Boega?

1. Kõige pealt patub Jumal meile oma Boega kui meie patu kandjat. Kõif on pattu teinud. Ei ole meest ega naist, noormeest ega tiitarlast, kes ei oleks pattu teinud. (Rooma. 3: 22, 23.) Kui meie ei ütle enestel pattu olewat, petame ifeendid. (1. Joh. 1: 8.) ja teeme Tema walelikuks. (Salm. 10.) Igaiiks peab oma pattu kandma, ehk keegi teine peab tema asemel seda kandma. Kanda oma pattu, tähendab igaweste lahti lõigatud olla Jumalast, sest Jumal on püha. „Sest Jumal on walguis, ja Temas ei ole ühtegi pimedust. (1. Joh. 1: 5.)“ Aga Jumal walis asetäitja, kes wõtaks meie patud enese peale, et meid wabastada patu kandmisest.

See patu kandja, on Jeesus Kristus, Jumala ainusündinud Poeg. Seft Tema on Teda, kes ühestki patust ei teadnud, meie eest patu ohvriks teinud, et meie pidime Jumala õiguseks saama Tema sees." (2. Kor. 5: 21.) „Kui Jeesus risti peal suri Kolgatal, siis on tema meid lunastanud kätse needmisest, kui Ta sai needmiseks meie eest." (Gal. 3: 13.) Kristust vastu võtta tähendab uskuda Jumala tunnistust Tema Pojast, uskuda, et Jeesus meie patud kandis oma ihus puu peale, (1. Peetr. 2: 24.) ja uskuda, et Jumal meile kõik meie pattu andeks andis sellepärast, et Jeesus nad oma peale võttis. „Meie kõik effisime kui lambad, meie waatafime igaüks oma tee peale, aga Jehoova on meie kõikide ülekohtu lastnud Tema peale tulla." (Jes. 53: 6.)

Kõigil meie headel tegudel minewikus, olemikus ja tulewikus ei ole mingisugust ühendust pattude andeksandmisega. Meie patud on meile andeks antud mitte heategude pärast, mis meie oleme teinud, vaid Kristuse lunastustöö pärast, mis Ta meie eest Kolgatal tegi. Kui meie Tema oleme vastu võtnud, ja siis teeme häid tegusid, siis on meie päästmise tagajärg, Jeesuse Kristuse lunastuse töövili. Meie head teod ei ole iialgi meie päästjad, vaid tagajärg ja tunnistus meie päästmisest. Meie peame selle eest hoiduma, et meie oma heategudele ei waata, kui abinõudele, mida oleks tarwis olnud meie päästmiseks, seft meile on andeks antud ei mitte meie heategude pärast, vaid ainult ja nimelt seepärast, et Jeesus Kristus meie eest suri. Tõsise kristliku elu algus seisab selles kindlas teadmises.

2. Jumal pakub meile oma Poega kui Arapäästjat patu võimusest. Jeesus ei ole mitte ainult surnud, vaid ka üles tõusnud ja sellega on Ta ka praegu veel elaw Arapäästja ja Tema käes on vägi taewas ja maa peal. Temal

on vägi ka kõige nõrgemat patust hoida langemast. (Jumal 1: 24.) Tema päästab iga langenud, kes Jä juure tuleb Tema läbi: „Seepärast võib Tema ka

alati ja täiesti õndsaks teha neid, kes Tema läbi Jumala juurde tulevad, ja elab ikka seks, et ta meie eest palub." (Ebr. 7: 25.)

Kui Poeg teid wabaks teeb, siis olete teie dieti wabad. (Joh 8: 36.) Jeesust vastu võtta, tähendab uskuda seda, mis Jumal Temast tunnustab, uskuda, et Ta on surmusest üles tõusnud, uskuda, et Ta nüüd elab, uskuda, et Tema võib hoida meid langemast, ja meid igapäev päästa patu võimusest, ja selles usus kindlasti Tema peale rajada. See on igapäevase võiduelu saladus. Kui meie tahame patust oma jõuga võimusest saada, siis langeme, aga kui südamlikus usupalwes, oma jõuetust tundes, ülestõusnud Kristuse ette läheme, et Tema meid igapäev kaitseks patu wägede eest, siis Tema hoiab. Kristilöödud Jeesus on meid pattudest wabaks teinud, neid enese kanda wõttes, puhtaks pesnud, meie oleme wabad kohtust, üles tõusnud. Kristus annab meile igapäev wõitu patu üle. Mitmed wõtawad vastu Kristust kui oma patu kandjat, ja saavad andeksandmise, aga ei lähe edasi, ja sellepärast on nende elu alaline langemine. Teised aga wõtawad Tema vastu ka kui ülestõusnud Kristuse, ja maitsewad wõiduelu. Kui meie tahame dieti alata, siis peame Tema vastu wõtma mitte ainult kui meie, patu kandjat, et siis saada päästetud, vaid ka kui ülestõusnud Kristust, Arapäästjat patu võimusest, meie kaitstjat. Siis wõime igapäev wõitjad olla patu üle.

3. Jumal pakub meile oma Poega mitte ainult kui patu kandjat, kui Arapäästjat patu võimusest, vaid ka kui meie Issandat ja kuningat. Apostlite tegudes loeme meie; „Seepärast olgu nüüd kõige Iisraeli joole dieti teada, et Jumal teda Issandaks ja Kristuseks on teinud, selle Jeesuse, keda teie

Mu õunapuu.

Tulin ja maatafin õunapuud —
 olfsin wilja . . .
 Puud aga ehtisid mahlakad lehed . . .
 ei leidnud wilja.
 Hilja, hilja —
 kanda wilja!
 Kemadel ehtis teda õite waht,
 aga pudes õieleht.
 Mõõda nüüd juba sumekuud —
 polegi wilja!
 Hilja, hilja —
 kanda wilja!
 Jõuab ju sügis-hauaööd —
 koltumad lehed.
 Mariseb mulda
 sügiskulda.
 Hilja, hilja —
 kanda wilja!
 Raagu jääb puu,
 mu õunapuu —
 surmale uinub . . .
 hing mul aga leinab.
 Hilja, hilja —
 kanda wilja.

P. Sink.

olete rigti löömid.“ (2: 36.) Issandaks, tähendab Jumalikuks Õpetajaks, Kristuseks tähendab mõitunud kuningaks. Jeesust vastu võtta, tähendab tunnistada Teda omaks Jumalikuks Õpetajaks, kelle kätte meie täiesti usaldame oma waimu tegewust, kui isikule, keda meie täiesti usaldame, keda meie tahame uskuda, selle peale waatamata, et mitmed Tema tõe õpetuse juures kahtlewad ehk koguni tühjaks teewad, ja peame Teda kuningaks, kellele meie rõõmuga anname piiramata woli oma elu üle, nõnda et meie enam ei küsi: mis mina tahan? mis tahawad teised minust? ehk mis teewad sõbrad? ainult jääb üks küsimine: Mis tahab minu kuningas Jeesus minust? Dige algus on täielik sõnakuulmine Jeesusele meie kuningale. Wõõriti arusaamine sellest, et Jeesus on meie kuningas, Issand ja ka Pääseta, tihti wiib uskliku elu waleetele. Muudugi peapunkt selles, on vastu võtta Jeesust patu kandjaks ja Arapäästjaks patu wäest, aga meie ei tohi selles seisma jääda, waid Teda tunnistama omaks Issandaks ja kuningaks. Dige kristliku elu alguseks ei ole midagi tähtsam kui täieline äraandmine Jeesusele, terwelt kõige oma mõtetega. Ütle kõigest südamest ja korda seda alati: Kõik Jeesusele!

Mitmed langewad sellepärast, et kardawad ennast täiesti usaldada Jeesuse kätte, nad tahawad Teda teenida, aga mitte kõigest südamest, tahawad osalt elada enesele ja omile tahmistele. Mitte terwelt ennast anda Jeesusele — tähendab elada wiletjat elu, täis wigu ja lange-miisi.

Täielik äraandmine teeb rõõmsaks usuelu. Kui fina seda pole teinud, siis tee seda täna. Osi omale üks wainne koht, kus ja segamata wõid olla Jumala ees. Alanda omad põlweid Tema ette ja üttele: Kõik Jeesusele! Tee seda tihti. Ütle seda kindlas teadmises, südamest põhjalt, jää Tema ette kuni sulle selgeks saab, mis see tähendab, ja mis sa sellega kohustad. Kes selle sammu õieti teeb, see läheb kristlikus elus jõud-
sasti edasi. Kui fina seda oled teinud, siis korda ikka uuesti ja tee seda tihti, sest iga kord saadab see sulle uusi õnnistusi. Selles täielikus äraandmises on Jumala sügawuste ja waranduste wõti. Kahtlused kaowad ruttu sellest südamusest, kes ennast täiesti ära annab Jeesusele (Joh 7; 22.) Meie täielik äraandmine on kõige tähtsam tingimine Püha Waimu saamiseks. (Ap. t. 5: 32.)

Kui fina mõtgid vastu Jeesuse Kristuseni kui oma Issanda ja Kuninga, siis on su kohus täpisealt Tema sõna kuulda ja Tema tahtmise alla alandada, nii palju kui sa mõistad, ka kõige wäiksemates elu juhtumistes. Mitmed tunnistawad, et nad Jeesuse on vastu wõtnud, aga ometigi astuwad Tema tahtmise vastu omas ametis, omas perekonnas, seltskonnas ja ülespidamises. Niisugused inimesed petawad iseennast. Teie ei ole Teda vastu wõtnud, kui oma Issandat ja kuningat, kui ei püüa igapäew kõiges Tema sõnakuulmisesesse jääda. Jeesus ise ütteleb: „Aga miks teie mind hüüate Issand, Issand! ja ei tee mitte, mis ma ütlen? (Luka 6: 46).

Et kõik wõltsid: kui tahad õieti kristliku elu alata, siis wõta vastu Kristus kui patu kandja, ja usu kindlasti, et sinu patud on andeks antud sellepärast, et Jeesus sinu eest suri. Wõta Tema vastu kui ülestõusnud Arapäästja, kes ikka elab, kellel on meelewaid ja wägi

find hvida, ja looda kindlasti Tema peale, et Ta find alati hoiab. Wõta Tema vastu kui oma Issand ja kuningas, kellele ja annad täieliku meelewail oma mõtete ja elu üle. See on ainuke õige kristliku elu algus. Kui sa tegid niisuguse alguse, siis edasiminek on kerge, aga kui mitte, siis tee seda koge täna.

Ärkamisajal.

E. Mänd.

Hämarus. Puud, põõsad omad saladusliku ilme; oli, kui oleks keegi neile tumeda loori ümber heitnud. Tumedal sügistaewal seisid pilwe sambad tasa, sest oli haruldane wainne ilm. Sügisöö laotas tiibu, ja weetlewalt langes ta maa peale — waikselt ja hääletumalt.

Waikus oli rõhuw — waikis öitselind; siris-taw rohusirts oli ka omi wiuli keeli saagimast tüdinenud, wõi sunniti teda selleks, — ent waikus oli.

Ja tuli wainne tuule kohin, kui metshaldja õhkamine, siis ei kõssatanudki enam. Ka haldjas waikis.

Lebasin murul, keset ookerkollaseid lehti. Sügis oli puult lehed riisunud ja nagu kirju waip, — kui surnulina, täis kurbust endise hiilguse üle lebasid nad maas. Ent nad olid ka surmaski ilusad. Neil krabisewail lehil oli hää lehada. Ei lebanud mitte selleks, et ei olnud kohta, kuhu minna — ei, olin põgenenud teiste hulgast, et wiibida weidi üksilduses — et jahutada wäsinud ergukawa.

Inimelu — missugune oled sa — !..

Täis piinu, täis rõome ja kurbusi. Aga õnnelik, kel õnn kurbusi maitsta. —

Oli talw. Täis külma, täis lund ja jääd. Ja kui tuisuwana möllas, siis omandas maastik luulelise ilme. Talw kridisewas lumes. Ja waatasin aineti õue, kus möllamas tuisuwana kridisewas lumes ja õues möllas sammuti — wõib olla, et ka rohkem. Olin kui wang.

Oli kewade. Oh kuis woolas wesi — kui oleks tal rutt, kuis kilisesid jääkillukesed. Kadus lumi, nägin teda wiimati põõsaste äärte all; ja säältkki kadus — ei tea kuhu — aga kadus.

Tuli suwi. Öitsesid tulbid, heleroosad ja kollased, lillad sirelid õlmitesid, olid kased tume kollased, kui kardkasukates ja kohisesid, kui oli tuul. Ja kõrges sinitaewas liikusid pilwekogud, walged ja õrnad.

Tuli sügis. Sügis täis suremist. Lilled närt-sisid. Sirelite ja kaskede lehed muutusid kollaseks ja punasekirjuks. Aegade mööda langesid nad puult. Waatasin neid langejaid lehti warasetel — waikistel sügise hommikutel. Oh, — see on kui wägew julus elu kaduwusest. Kõik walmistasid end surma vastu. Kuid siis algas elu, — minu elu, keset surewat loodust.

Oled sa näinud wange, tõsiseid ja kurbi — waewlewaid piinus wange — ? Oled näinud

nende wabanemist — nende rõõmu wabaduse üle? —

Ei ole!

Siis sa ei usu, et elu algas. Oh, ei usu! Aga elu algas. Elu täis rõõmu, — sügisese surewas looduses. —

Teised naersid, nad ei uskunud wangi wabanemist — aimasid pettumust — arwasid elu algust tembutamiseks.

Kas sa usud? Ei. Loodad wist kalgist, raudkõlmast teadusest elu leida, elu täis päikese paistet. Loodad teosoofiast, monismist elu! Oh, pettus, külm käsi lasub su õlal ja keelab sulle rõõmu. Ja kui lejad rõõmu, on see aseaine, wõlts ja warastatud. Ära looda. — — — — —

Tumedal ööfoonil tulid nähtawale kaks inim-siluetti, — suur ja väiksem.

„Nõnda, kas Juliust nägid?“ kostsid sõnad mu kõrwu.

„Nägin, aga milliselt. Istus laua juures ja luges piiblit.“

„Tõesti! Aga kuidas on Antsuga ja Juhaniga?“

„Ah nendega. Tead mis? Eile õhtul tulid kottu wälja ja pidid seltsimajja peole tulema. Tulid kunni seltsimajja eestoani ja siis . . .“

„Otsid piletid ja astusid sisse.“

„Ei hoopis wastuoksa keerasid tagasi.“

„Tõesti! Aga kuhu nad siis läksid?“

„Kuule kuhu. Teel hakanud Ants laulma — tead sarnaseid laule nagu seal palwemajas lauldakse. Temal wist sealt meelde jäänud. Laulnud neid laule — ja — mõtle — hakanud nutma. Nutnud kui väike laps. Ja siis läinud palwemajja.“

Siluetid, kes mu kohale ju jõudnud istusid teeäärde kiwidele.

„Kas oli „ärgeanud“ ka? küsis teine ärewilt.

„Ärganud wõi mitte, aga seda oli õelnud, et ennem seltsimajja ei lähe kui see palwemajja on!“

Istusid ja suitsetasid. Waikus. —

Wiimati klopiti piibud wastu kiwi tühjaks. Sädemed langesid niiskele sügisele maale.

„See oli wiimane suitsetamine.“ Kostis siis kindlana teise suust.

„Minul ka. Tõesti ma ei taha enam suitsetada!“ Läksid. Sammud lämmatasid hääle ja enam ma ei kuulnud. —

Sügistaewast langes wihmatilk — teine — kolmas. Tilgad langesid ookerkollaseile lehile ja weeresid neid mööda alla nagu mööda koolja palet. Sügistaewast — tibas wihma. Loodus nuttis. Pisaraid täis rõõmu — täis rõõmu ärkawa elu üle, surewas looduses: Oo, sügisöö — täis ärkawat elu! ! . . .

Soiatus.

Ära peta iseenmõist! Seft fina wõid:

Jumalariigi heaks anda kui Ananias. Ap. teg. 5: 2.

Dunist surma joowida kui Pileam. 4. Moos. 23: 10 p. 31: 8.

Dhwrit wiia kui Kain. 1. Moos. 4: 3, 5.

Ristiuskü pidada kui Tämas. 2. Tim. 4: 10.

Rutta kui Gefaw. 1. Moos. 27: 38.

Jumalafartlik olla kui Weliks. Ap. teg. 24: 25.

Jumalat teenida kui Keafi. 2. Kun. 5: 20, 26.

Jünger olla kui Juudas. Ap. teg. 1: 25.

Telgi teenistust teha kui Koorra. 4. Moos. 16: 8, 9 ja 32.

Jumala maja pidada kui Miika. Kohtum. 17: 5.

Paluda kui pagan ehf warijeer. Matt. 6: 7. p. 23: 14.

Dhwerdada förgetel paifadel kui Jarbeam 1. Kun. 12: 31.

Prohweti wiisil rääkida kui Saul 1. Saam. 19: 24.

Järekkäijaid foguda kui Teidas Ap. teg. 5: 36.

Altareid ehitada kui Ahas. 2. Kun. 16: 10—12. 2. Ujar. 28: 24.

Lahkuda maailmast kui Loti naine. 1. Moos. 19: 26.

Jmetegufid teha kui Kenana poeg Sidfia. 1. Kunin. 22: 11 ja 24.

Jumalariigile ligi olla kui noormees. Matt. 19: 16, 22.

Lampi walmistada kui wiis neitsit. Matt. 25: 3, 8, 10, 12.

Prohweti wiisil rääkida, furje waim wälja ajada, palju wägeward tegufid teha. Matt. 7: 22 ja 23. Seda kõik wõid ja praegu teha, ja fiiski kord huffa minna.

Ei aita, kui jul kõik oleks, aga iiks puudub. Luuka 10: 42, Joh. 15: 5.

Arm ja tõde.

Seft käsuõpetus on Moosese läbi antud; arm ja tõde on Jeesuse Kristuse läbi saanud. Joh. 1: 17.

Arm ja tõde, need kaks kallist usupärilt, on Jsa taewast oma armsa poja läbi meile kinkinud. Kes neid rikkusti omandanud, see ei wõi Jumala headust ja heldust italgil unustada. Mu hing! kiida Jehoowat, ja ära unusta tema heategemist ära. (Laul 103: 2.) Apostlid ütlesid juure kohtu ees: Meie ei wõi seda rääkimata jätta, mis meie oleme näinud ja kuulnud (Ap. t. 4: 20.) Meie nägime tema au kui Jsaft cinufündinud poja au täis armu ja tõtt. (Joh. 1: 14.) Ehk meie praegu ihu-

filmaga seda au küll ei näe, nii kui apostlid nägid, fiiski rõõmustatakse meid selle õnnistuse läbi kallil rõõmuga, kui meie ufus Tema peale waatame. (1. Peetr. 1: 8.) Kui taewaste asjade wari Siinai mäel ilmus (Ebr. 8: 5), siis oli rahwas ehmatanud ja warijes. (2. Moos. 20: 15) Aga kui Jumala tõsine palge au, täis armu inimestel ilmus; siis oli suur rõõm taewas ja maa peal. (Luuk. 2: 10, 11.) Nii on Jumala wägi kohutaw kõigile, kes oma õigusega ta ette julgeb astuda, aga Jumala halastus ilmub neile, kes tõesti Temalt armu otjivad. (2. Moos. 33: 16—23 ja 34: 5—9; Ebr. 4: 14—16.) Käsuõpetuse läbi tahtis Jumal seda kangekaelst

rahvast läbi kiufata, näitas oma hirmu neile patu pärast, ja tahtis seega neid armule ette valmistada ja vastuvõtlikuks teha. (2. Moos. 20: 17.) Kristus ei ole armu, sest kes piisutki selle vastu eksi, see on ära neetud. Peetrus tunnistas käsu nii raske ikke olewat mida ükski weel pole suutnud kanda. (Mk. t. 15: 10.) Paulus ütles jedasama (Room. 3: 9, 19 ja 20.) ja ütles selgesti wälja, et niimitu kui käfutegude läbi tahawad õigeaks saada, need on alles needmise all. (Kalaat. 3: 10.) Kristus ükski wõib meid käsu needmise alt lunastada, kui meie laseme Teda oma wõlad maha kustutada ja patt ära pesta. (Kalaat. 3: 13.) Kes Jumala käsku õieti õpivad, need saawad ära tunda, et neile armu on waja, ja käsk on neile juhatajaks Kristuse armu juurde. (Kal. 3, 24.) Jeesus ütles: Kõik, kes Jäsi õpivad, need tulewad minu juurde. (Joh. 6: 45.) Jisrael ei tahtnud käsku õieti tundma õppida, (Laul 81: 12—17.) sellepärast ei wõtnud nad ka armu ja tõde vastu, mis Kristuse läbi ilmus. (Joh. 5: 39, 45—46.) Niisuguseid käsu õpetajaid leidub weel tänapäewgi. Kes on armust ära langenud, Kristusest lahti saanud, (Kal. 5: 4.) ja tahawad käfukommete läbi omale õigust ära teenida Kristuse lunastustööd halvaks pannes. Paulus kirjutab, et niisugused ifegi ei mõista, kelle tarwis käsk on antud. (1. Timot. 1: 5—10.) Mõni ütles, et käfuseaduse ajal oli ju ka arm ja andeksandmine: „See oli ainult ohwri läbi“ (mis Kristuse ohwrit ette tähendas) ja oli maksew ainult nende kohta, kes kogemata eksi- fid. (4. Moos. 15: 27—28.) Ohwri were läbi pööris Jumala wiha siin ajalikus elus nende pealt ära. (Ebr. 10: 4.) Aga igawene äralepitamine wõis ainult Kristuse were läbi fündida. (Ebr. 9: 12 ja 2. Kor. 5: 19.) Neile, kes meelega pattu tegid, ei olnud mingit armu loota, sest nende heaks ohwrit ei olnud seatud, nad pidid armuta surma saama. (4. Moos. 15: 30, 31. ja Joosua 7: 24, 25.) See- sama lugu fännib wiimaks neile, kes armu ja tõtt meelega põlgawad. (Ebr. 10: 26—31.) Apostel ütles: Ratsuge, et teie seda ära ei põlga, kes taewast on läkitatud. (Ebr. 12: 25.)

Jeesus ife näitab mäejutluses, kui palju käfusu armu oli. (Matt. 5: 38—45.) Ta paneb oma tõe sinna juurde wõrdluseks, et igaiüks wõiks selgest aru saada, kummalpool arm on. Kes tema sõna vastu ei taha wõtta, nendelt ei maksa meilgi rohkem loota. Palju tähtsam on küsida, kas meie juba kõik oleme armu vastu wõtnud ja kuidas meie teda tarwitame. Arm on meie jaoks äranoõtmata warandus, kuid meie wõime siiski armust ilma jääda armu põlgamise ja armuaja äraraiskamise läbi. Palju inimesi on armuta elust lahkunud, seeläbi, et nad oma armukatsumise aega ei ole kalliks pidanud, kuid üllestõusmises ei oota neid enam arm, waid kohus. Kas oled ja, armas sõber, tunnud, kui palju sul armu tarwis on? Ehk oled sinagi üks laodikealane, kes oma tegude läbi rikas küll oled, ja sulle pole armu tarwis: Jeesus, kes sinu tegusid teab, taseb sulle teada anda, et ja oled wilets ja armetu, pime ja alasti. Tal on sinust hale meel, ja tahaks find aidata, oh et ja seda märkaksid enne, kui hilja on.

(Jlm. 3: 17—19.) Täna wõid ja weel pimedada wiisil hüüda: Jeesus, Taaweti poeg, heida armu minu peale! (Luuka 18: 38.) Jeesus kuuleb weel neid, kes Teda appi hüüawad. Kui minu rasked patud mind kord maha rõhusid, kui hukatuspaik mu ees kohises, ja hing suurt ahastust tundis, siis ei mõelnud ma enam maailma asjade peale, minu endised sõbrad, kellega ma seltsis pidudel käisin, ei tulnud enam mu meelde, sest nende rõõm ei wõinud enam trööstida, ma olin täiesti hukas. Armu, armu, ki- sendas mu hing, muidu olen ma igawesti kadunud.

Mu juurde ilmus wainus hea sõber, keda ma enne ei tunnud, Ta näitas mulle oma õigeid tun- demärke. Ta kätes, jalus, peas ja küljes olid we- risen haawad. Ta hääl ütles mulle nii waikselt ja armfasti. „Tule, siin on sul armu,“ sinu juured patud olen mina oma werrega maksnud, usu seda ja jää rahule minu juures (Efek. 16: 5, 6.) Ma jäin. See oli aeg, mil Jumala arm mulle wiletsale ilmus, mida ma elades ei wõi unustada. Ma wõin nüüd rõõmuga uskliku lauljaga ühes laulda:

Ja selle usu põhi on Kristus ja Ta arm.

Ei ma siis karta tohi. Ei eksi mind hirm.

Ma ife küll, mu elu ei kõlba kuhugi,

Mis Kristus annud mulle, see maksab alati.

Noor wend ja õde, kas oled ja oma usu õigele alusele rajanud? Kas oled ja maitfenud, kui hea ja helde on Jeesus? Kas sinul on olnud see armas aeg, mil Ta su nutjale ja kurwale hingele ütles. „Ole julge, sinu patud on andeks antud.“ (Matt. 8: 2.) Kes kord usus armu juurde on saanud, see igatseb ikka armus feista. (Room. 5: 2.) Apostlid tundsid alati Jumala armu, ka nende terwitamise juures oli Jumala arm kallimaks joowiks. Jumal on wägew oma lastele kõike armu rohkesti andma. (2. Kor. 9: 8.) Mati saab meile küll Tema armust. Aga meil on ka armu vastu õiged kohustused:

I. Meie peame armu eest tänulikud olema, (1. Kor. 1: 14.) ei mitte ükski huultega, waid meie peame Tema armu auksituseks elama. (Ewef. 1: 5, 6.) Meie kõned ja teod olgu ikka armus. (Kol. 4: 5, 6.)

II. Meie peame Tema armu õpetust kõiges il- mas püüdma laiast laotada, (Mark. 16: 15.) ja kõige selle eest hoidma mis armuõpetusele wiiwitu- seks ehk takistuseks oleks. (1. Kor. 9: 12.)

III. Meie ei pea Jumala armu asjata vastu wõtma; Ta on meile antud juhatajaks, et meie õieti peame elama, patu, maailma himu ära fal- gama ja pühitsemata seltkonnast täiesti lahkuma. (Tiit. 2: 11, 12 ja 2. Kor. 6: 1 ja 13—18.)

IV. Meie peame armuandidega, mis mõnesar- natsel wiisil kellelegi on ofaks saanud, ükssteist ai- tama ja teenima, ja nii kui ustawad- head majapi- dajad olema. (1. Peetr. 4: 10.)

V. Meie peame Jumala armu kalliks pidama, mis ka wiletsuse ja kannatuse läbi meile ofaks saab (Wilip. 1: 29 ja 1. Peetr. 4: 12—16.), sest alan- dustee wiib üles ja kannatustee wiib ausje. See on Jumala arm, kui meil Kristuse nime pä- rast tuleb kannatada. Urge hoidke kannatustest kõrwale, see on tunnistuseks, et Kristuse järelkäijad

oleme. Jeesus ütleb: hoidke oma hinged oma kannatuse läbi. (Luuka 21: 19.) Apostlitele oli see suur rõõm, kui neid väärt arvati Kristuse nime pärast hoope ja teotust kannatama. (Ap. t. 5: 41.) Kes otsi jääd kannatama, see peab õndsaks saama. (Matt. 10: 22.)

Arvamata palju on veel inimesi, kes Jumala armu üsna walesti mõistavad. Jumala armu juhatus ja õpetus on nende meelest võõras asi. Nad elavad julgesti, maailma himude järele patustpöörmata elu, ja loodavad siiski armu peale, mis neile teinepool hauda õfaks saada. Jägi suur hulk kes endid usklikuks nimetavad, tahavad veel patuga käskäes käia, maefeks patuseks jääda, ja ainult pärast surma armust õndsaks saada. Kuid Jumala sõna järele niifugust armu ei ole olemas, waid ni-

nud. Kui mina alles pattudes elan, siis ei ole Kristuse tulemine minule veel kasuks saanud, aga kui ma tunnen, et Kristus oma armu ja tõega minu südames elab, (Joh. 14: 23.) siis on mul õige tõe tundmine, mis igawest elu saadab. (Joh. 17: 3.) Tõde on kadumata ja igawene; aga kõik mis tõest ei tule, see on kaduw. Surelik inimene wõtab hukaminemata põlwe vastu, kui ta tõe sõna usub, ja see läbi uuesti sünnitatakse. (1. Kor. 15: 54.) (1. Peetr. 1: 23 ja Jak. 1: 18.) Jumal tahab, et kõik inimesed tõe tundmisele tuleksid, aga inimesed ei taha tõtt armastada, et nad õndsaks saaksid, nad usuwad ennem wale, mis hukatust toob. (2. Tess. 2: 10—12.) Paljud küsiwad Piilaatuse wiisil, mis on tõde? Kuid wähe neid kes sellele tähtsale küsimusele õiget wastust otsiwad! Tõde on ilmunud,

P. Sink

Narwa

juguseid armu põlgajaid ootab pärast surma kohus. Kes igawest elu ja õnnistust päriwad, need on siin maa peal patust lahti, ja pühaks saanud. (Room. 6: 22.)

Arm on meie kohta siis maksew, kui ta tõe läbi on kinnitatud. Palju on inimesi, kes tõe üle teawad rääkida. Kuid wähe neid, kes tõtt tunnewad. Teaduse kaudu wõib inimene palju rääkida, mida ta ise ei tunne, aga tundmise läbi räägib inimene seda, mis temas enefes on. Teaduse tõde on surunud tõde, aga tundmise tõde on elaw tõde.

Teadus wõib ka lugeda: Ustaw on see sõna ja kõige wastuwõtmise wäärt, et Jeesus Kristus maailma on tulnud — aga „patuseid õndsaks tegema, kelle seast mina kõige ülem olen,“ peab ta lugemata jätma, sest see ei ole tema juures veel sündinud. (1. Tim. 1: 15.) Nii on teaduse tõde kasuta ja sur-

kes otsib, wõib teda leida. Tal on suur wäärtus „Jumala täius“ (Kol. 2: 9.) Jeesus Kristus ütleb: „Mina olen tee, tõde ja elu.“ (Joh. 14: 6.) Kes seda tunnistust oma südamesse wõtab, see ei wõi muud kui Peetruse wiisil öelda: Jssand, kelle juurde pean ma minema, sest jul on igawese elu sõnad. (Joh. 6: 68, 69.) See oli Peetruselt kallis tõe tunnistus. Kui ristija Johannes Kristusest tõtt tunnistas, siis läksid kohe tema jüngrid, kes seda kuulsid Jeesuse juurde ja said Ta järelkäijaks. Wennad ja õed, tunnistame ka nõnda et meie kuuljad Jeesuse järelkäijaks saaksid! (Joh. 1: 35—40.) Rahjaks peame praegu veel palju teifiti tunnistusi kuulma. Küll pehmeid meelitawaid sõnu, küll raskeid surwega sõnu kuuldakse tunnistustest oma poole kiskumise eesmärgiga. Niifugused tunnistused ei tule tõest, mis kinni seowad, sest tõde on wabas-

taw. (Joh. 8: 32.) Päästke lahti neid, sest Isand on neid tarwis. (Matt. 21: 2, 3.) Maailm on täis waelust, kes suu ja sulge sõdiwad üldes: „Meil on tõde“ teine jälle meil on. Kuid tõde kuulab pealt, ja wastab praegu vaikimisega; Ta kannatab kui teised rikka mehe wiisil oma nimed kõige ette au kohale seavad, ja temale waele Laatsaruse plattsi jätawad, mis mitmest asjast on ära tingitud. Tõde tee on alandustee. (Wilipi 2: 7, 8. ja Matt. 8: 20.) Üks päew tuleb, mil Jumal kõigele walele otja teeb (Jes. 9: 13—15.), siis peab tõde kui lõuna selgus paistma (Laul 37: 6.), sest õigeid ootab es hea põlw. (Jes. 3: 10.) Kõik, kes walet armastawad, peawad kord õue jääma, (Jlm. 22: 15.) sellepärast peame hoolega tõtt nõudma ja armastama. (Ew. 4: 15.) Kui ja, armas usklik, ei taha tühi kiitleja ja waidleja olla, siis hakkad ja kõige enne oma elus tõtt nõudma. Palju on küsimusi, mis tõde sulle ette paneb: Kelle kuju ja pealkirja ja kannad? (2. Tim. 2: 19.) Kelle pärast ja täiesti oled? (Kol. 5: 24.) Kellele ja iga tund elad? (Room.

14: 7, 8.) Kelle tahtmine maksab su elus? (Jak. 4: 15.) Kelle sarnaselt ja ennast iga pool ülewal pead? (Ew. 4: 20—32.) Kelle jäljed need on, milles sinu ufujalad käiwad? (1. Peetr. 2: 21.) Kes elab sinu südames? (Kalat. 2: 20.) Kas see on tõde, mis sinu elust pealt näha on: Kui meie rohkem räägime, kui elame, siis oleme walelikud eneste kahjuks. Oh et kõik meie elu oleks selge tõsidus! See sünnib siis, kui meie tõtt armastame, tões käime (1. Joh. 5: 20.) ja tõe läbi oleme pühitsetud. (Joh. 17: 17—19.) Jäägu maha kõik kerge ja pääliskaudne ufuelu, mis ainult walelikkude isale rõõmu toob, kuid Jumalal on suur rõõm, kui Ta lapsed tões käiwad: See toob ka Jumala rahwa endale rõõmu. (3. Joh. r. 4. s.) Paneme tõe omale ehteks ja tugewuseks ümber: Siis on palju kergem wanelase mastu seista! (Ewef. 6: 14.) Olgu meie meel ja süda walmistatud tempel, kus tõe ja armu waim alati wõiks olla, ainult Tema wõib meid kõike tõesse juhutada ja tõsist rõõmu anda nüüd ja igawesti. (Joh. 16: 7—13.) Joh. P.

Talwise hooaja algel.

Liig wähe on C. E.-lased oma häälekandjast leidnud C. E. töösse, iseäranis meie Eesti töösse puutuwaid artikleid. Mis on ilmunud, on enamasti üldwaimulik olnud — näib nagu oldaks sellega rahul, kuid arwan, et see nii pole.

Tahaksime sest punktist ära liituda ja ka enda töö juurde asuda energilisemalt, et wõiksime õhtuajat veel noori Jeesusele wõita.

Praegu tohiksime mõned mõtted talwise hooaja kohta awaldada, kui seda nii wõtta tohib.

Käes on sügis, aasta kurwemaist ajast, see aeg on suwiste reiside lõpetaja ja kokuwõtja, sundides jällegi enam ruumesse koonduma ja töötama.

Jumalikud organisaatioones on asi nii, et enne mingisugust hooaega kawa kokku seatakse, mille järele siis ka käia püütakse. Ka meie wõime seda teha. Wida wõiksime siis oma kawasse wõtta? Wuidugi — piiblitunnid, kutse-äratuskoosolekud, palwekoosolekud, perekonna õhtud, peod, misjon, firjandus-õhtud j. n. e.

Kui hea! Kuid kuidas nende juurde asuda? Mis-sugusel wiisil kasutada, mis-suguses järjekorras?

Õdige esiti tohiksime alla kriipsutada, et kawa ja järjekindlalt töö juurde asume. Elus oleme tähele pannud, et kawakindel töötamine, töö tagajärgede peale kõige enam kasutoowalt mõjub. See, mis igapäises elu ülesannete juures maksaw, maksab ka usklik noor-poo-töös.

Tahaksin kõige pealt öelda, olgem kawakindlad sisetises ilmas! See on iseäranis tähtis meie kutse ja äratustöös. Et teisi päästa, peab meil Päästja meel olema, see tähendab, peame ise päästetud olema. Kuidas wõime Jeesusest tunnistada ja rääkida, Temaist laulda ja deklameerida, kui Tal ometi ruumi me südames ei ole. Mis mõju jätab seesugune kutse noorele, kes Jumala oma pole, ei mingisugust wõitwat mõju, sest

ilmas on pealiskaudsust nii palju, ja kui seda usklikest noorist leitakse — häda siis meile.

On waja et sisetiselt üks meel walitseks ja selles ka töötaksime, kõigi jelle peale weel armastus. Kui need me hulgast puuduwad, parem on siis, kui seisame ja waitime, kui oma wälise laulu ja kõnedega ja sisetise kokuwõtata tööd teeme ja ei üaldas Kristust ei austa ega noori ei wõida. Puuduwad need meil, oleme siis ka järjekindlad, algame õigest kohast peale iseendi juurest, loobume ehk tõmbame tagasi wälisest noorsoo tööst, koondume ühingu sisetise töö juurde. Korraldame selleks kokuwõtlemisi wäikeis ehk suuris grupes, pühitus-, palwekoosolekuid, perekonna õhtuid. Alandame ühes põlweodega omad leiged, tuimad südamed Jeesuse ette, tunnistame üles oma süüd ja üleastumised, diendame need. Puudub kõigiks selleks meil tahtmine, siis tohime paluda Isandalt Tema sõnadega:

„Sest Jumal on, kes teie sees teeb, et teie tahate ja wõite teha tema hea meele pärast.“ Wilipi 2: 13. Ja ta annab meile tahtmist.

Tahtmist kokku tulla palwekoosolekuks, mis me talwises kawas ei tohi puududa. Meie peame ja tohime paluda — ja teadkem, oleme seda lapselikult, kohtlastest südamest teinud, need ei jää kuulmata, kui seitsme ema palwed Isand Walesis (1: uulesis) kuulis, ärkamise pärast, nii kuulab ta meid.

Nii siis, weel kord, olgu me talwises kawas südam-lised palwekoosolekud, järgnegu neile igakuine pühituskoosolek, kuu algel ehk lõpul, mitte kesk-kuuneks, kus sisetiselt, kui ka wäliselt wõime üksteist näha ja millest puudu meie ridades ja wiga, olgu see jällegi seskohas Isjanda ette kantud. Oleme kohtlastest neis koosolekuis, sest Jeesuse õnnistus on ainult kohtlaste juures. Oleme oma eesimistes juuremeelised, ärgem habenegem tunnistamast neid, kui seda waja.

Tuletagem Peetrust kes suhtes meelde ja jälgigem tema eeskujule.

Berekonna õhtud. Olgu need kofkutulemised meie armfate wanemate wendade ja õdedega, kandku nad pidulift laadi, kust läbi woolab rõõmus, tänuilik meeleolu joon. Rõõmustame endid ja wanu südamlifte lauludega, helifegu neil õhtuil mäguriistad me Päästjale, olgu kõnedes Temagi neil õhtuil ülistatud ja kiidetud ja suifegu me altarid tänu suifust ja ohwrist. Maailm lõbutseb lihali kes lõbudes, ka meil on õigus rõõmustada ja õnne tunda Jfsandus nagu seda Taawetti tundis. Laul 16: 11; 147: 7; 149.

Jganädalistel piiblitundidel olgu tähtsam osa etendada me ühingutes. Tahaffin neid wõrrelda sõjawäe õppustundidega, kus me omi sõjariistu teritame ja endid ka findlustame. Reis tohiffime õppida wõtteid, millega waenlasele wastu wõiffime hakata ja teda wõita. Reis tohime piibli lehekülgedes seadusi õppida, mida meil noortel waja.

Rõif uniwersum, käib piinliffude ja findlate seaduste järele ja sellepärast, et nii käib, on ta olemas ja korras. Meil on jumaliffku elu ainult fiis, kui tema seaduste järele käime ja me elu on täis rahu ja õnne ainult ka fiis.

Seepärast suurt rõhku peame piiblitundide peale panema, ka weel olewal talwel. Tänafeft numbrift leiate ka kuu piiblitundide kawa, mida kasutada wõiffite.

Müüd tohiffin äratuskoosolekud ette tunna. Rõigepealt wälifelt oleks järgmist wõelda, kui oleme nõuks wõtnud äratuskoosolekut pidada, fiis olgu ta ka see, see tähendab: laulud, kõned, deklamatsioonid ja palwed, olgu kõif selle tähe all, kandku äratawat laadi, fiisu. Argu fündigu seda, et üks räägib ärkamifef, teine pühitfufef, kolmas seletab kirja. Olgem jällegi järjekindlad, ei ole wõimalik seda läbi wiia, fiis ärge n'metage äratuskoosolek, olgu ta waimulik koosolek. Nii on ka lugu „noorte õhtute“ ja „noorus- koosolekutega.“ Kui tihti ei leia seefuguseid futfeid ja pealkirju, neil koosolekuil olles kuna peab pärast tunnistama, et noorte kohafelt seal wähe räägiti. Näib, nagu oleks „noorus- koosolekud“ moe afjaks faanud ja nagu tarwitataks noorte lippu ligitõmbe afjaks.

Armsad Jumala lapsed, ärge saage moe tegijaks. Kui ei saa korraldada neid koosolekuid noorte kohafelt, fiis jätke südamerahuga seefugused pealkirjad kõrwale. On „noorus- koosolek,“ olgu selles fiis noorte kohaf ja tunnistagu ning astugu ühes wanadega ka noored

üles. Olgem neiski järjekindlad, et maailm ka meis wõiks näha korrapäralsust ja kawafindlust.

Misjoni koosolekud. Liig wähe oleme selle alaga tegemist teinud, wähe on südant ja armastust mustade, kollaste wastu. Wähe lähewad nende hädad ja hinge tühjuf, piin, ahastus lorda. Wähe oleme ka neift kuulnud. Kuid — enam tähelepanu nende laiadele wäljale, mis töotegijaid wotawad, enam palwet nende pärast, kes seal juba töotawad. Sefk kogugem talwel kofku, wõtku keegi waewaks andmeid koguda ja fiis sellest teistele rääkida. Mutagem misjoni-woimkondi. Toetagem misjoni wälja ainelifelt ja just neid, kus uueftifündinud misjonäärid töotawad — alliantis — misjoni; näit: Egiptufe misjoni, kus õ. Diblik töötab, Hiina misjoni, kus õ. Laius. Riifama wõiffime Himalaja misjoni peale wõelda, kus Soome õed, wennad töotawad ja keda Soome C. E.-lased toetawad.

Saagem misjoni noorteks on mu — südamlilik hüüd.

Kirjandus õhtud. Enam tähelepanu neile ja ühes sellega ka „Noorte Glufe.“ Peame tunnistama, et „Noorte Glu“ see aasta wähem laiali on kantud, nimetan kantud, kui eelmifed aastad. Nii küll ei peaks jääma.

Maftas lähew laiali umbes 25.000 eff. „Noorte Glu“; kuid wõrrelge mis on see 1.500.000 wastu. On's rõõmu sõnum, Jeesufefst kui Arapäästjast kõifdeni jõudnud. Seepärast enam hoolt ja piüet Tema wastu, suuremaks kaswagu ta lugejate ring ja eefemplaride arv — mitte selleks, et miskid see läbi tahame olla, oh ei, waid et Jeesust austataks ja Tema ewangeelium laiali kantaks. Seepärast tulgem kofku ka kirjandus-õhtuiks, kus waimulikust kirjanduseft refereeriffite, palufsite ja annetafsite.

Noored! Teattem, õhtuaeg on käes, wõwarjud lähinewad. Meie arapäästmine ligineb igapäewaga. Tuletagem üht lapsepõlwe laulu meelde.

Tööd kõif lõpetada piüüdwad
Õhtu kellad hüüdwad

Olgu meiegi hool ja mure tööd lõpetada, wõita weel mõnigi noor Jeesufele ja ifeenast ilmlaitmata ja puhta hoida.

Kuulge! — — — kas teie ei kuule, kuidas Jumala õhtu kellad helifewad, tunnistades õõ tulekut ja Tema Poja tulemist. Maranata!!!

Rafles Woldemar.

Meie nooruseliffides.

P. Sint.

Tahaffin awalbada lühidalt muljed, niifästi kui seda suundan teha, nagu neid faawutafin omal ringreiffil meie C. E. ühingutes, et anda eemalseisjaile ühingutele ja C. E. sõpradele pijutki ülewaadet meie waba noorusetõõft.

Pärast nelipühi alliantis-konwerentfi algafin Jumala abiga efimeft reiffi ülewalnimetatud ühinguisje. Efimefes järjekoras sõitfin 25 mail f. a.

Noarootfi

ühes endife reiffifekretäär wend Tomboaga. Rongiga saime Tallinnast sõita Haapsaluni ja sealt purjekal üle lahe poolsaare Österbi randa. Siit algas sõit wankril läbi Noarootfi omapäraste külade kiriku (mõifa) poole, kus w. Tannebaum elab, kes seeford ife ka meiega kaasas sõitis. Warstigi ilmuf filma ette wanaaegne, wististi juba katoliku ajast pärit,

Noarootsi kirik. Olemegi kohal. Õhtuks on tund öeldud Paslepa palvemajas. Waatamata selle peale, et ärapäewa õhtu on ja pealegi nii tihti siin järe-mööda enne koosolekud peetud, kogub palvemaja rahwast täis. Laupäewa õhtul niisamati. Kõned olid enam-wähem usklikkudele. Pühapäewa hommikuks sõitis w. Tombo tagasi Tallinna, kuna mina weel paigale jäin. Pärast jumalateenistust kirikus oli p. l. C. E-laste pühitustund, mille eel asjalik koosolek mitmesuguste läbirääkimistega peeti. Miu seas otstustati Noarootsi C. E. ühinguks weel ühte osakonda asutada Riwi, nende pärast, kes seal ümbruses elawad ja kellel kauge maa pärast raste on ühingu tegewusest koralikult osa wõtta. Seega on siis nimetatud ühinguks juba 2 osakonda olemas. Issand õnnistagu seda tööd!

Sijemisel on ühinguks märgata tõsist edasipüüdu. Ärkamised, mis ühingu algpäewilt juba alanud ja möödunud talwel jälle uuesti põlema löid, ja muidu ka küll vähemal määral on olnud, on ka kaasa aidanud ühinguks elawana hoida. Jumalarahwa siiseelu ja ärkamised on ju lähedalt seotud, et üksteise peale suurt mõju awaldawad — otsekui üksteist wälja kutsuwad. Siin töötab mõnda aastat juba meie armast wend Tannebaum õpetajana ja nimetatud seltsi alustajana ning juhina. Seni on püsinud ühinguks ifka üks-meelne ja armastus.

Õmaspäewa õhtuks tund määratud Riwi kooli-majas, kus wend Saarow kooliõpetajana töötab. Sõitmine w. Tannebaumiga sinna. Koolimaja oli rahwast täis, eriti palju noori. Tund oli õnnistatud. Paar noort wenda, kes hiljuti ärkamistes usklikkudeks saanud, tunnistasid Issanda arnutööst endi juures. Kui eestpalwele ja kõik olid lõppenud ja lõpuks tagasi jõudmine, roofatas tõusew päike taewakaart — ruttu oli möödunud kewadine öö. Juba pärast lõunat sõitsin

Haapsalu,

fuhu w. Tannebaum kaasa tuli. Õhtul oli C. E-laste omawaheline piiblitund teedõhtuga, mis wäga armsaks kujunes. Haapsalu C. E. osakond kuulub Noarootsi ühingu alla, pole arwulisel suurt, kuid liikmed püüawad üksimeeluses, tõsiduses ja truulusest edasi sammuda. Osajuhut w. Tohver juhatab ka ühtlasi laulukoori ja pühapäewakooli; järgmistel õhtutel olid üldised ewangelisatsoon-koosolekud wennaste kog. palvemajas, kus laulukoor igakord lauludega kaasa aitas.

Et Martna ühinguks, fuhu reedeks edasi pidin sõitma, teade tuli, et seal praegu võimalik pole koosolekuid pidada, jäin weel 3-ks päewaks Haapsalu paigale. Pühapäewaks oli korraldatud pühapäewa koolilaste jalutuskäik metsa, kus nendega paluti, lauldi ja mängiti, ning neile laste-lehekesei ja sai jagati. Tagasi jõudes algas nooruse-koosolek palvemajas.

Järgmisel hommikul jätsin weel wafalisse saatmatulnud C. E-lastega „jumalaga — nägemiseni,“ kaasa wõttes nende poolt südamlilikud terwitused igale poole. Ja edasi kandis mind rong ilusast fuurort Haapsalust wälja sõites läbi Läänemaa fastise maastiku, millel sõites mööda wälkatasid omapäraseid puff-tuulikuid, — edasi Baltiski poole.

Keilas tuli Baltiski rongi oodata ligi 8 tundi, mis võimaldas ümbrust lähemalt tähele panna. Lääsin kõigepealt Rap. waimuliku seminaari waatama, kus künnekond noormeest ettevalmistust saawad jutlustaja kutses. Pärast lõunat sõitsin edasi

Baltiski.

Kaasa tuli seminaarist w. Richard Kaups. Peagi peatus rong, ja meie ees awanes lai meri kiviise kallastega, mida ranniku lained rulludes ümaraks on hõõrunud. Omapärane huwitaw rand. Sõitmine siia peaaesjalikult sõdurite pärast, kes siin suwel laagris ja selle hulgas mitmed usklikud, et edustada sõdurite misjoni. Pidasime esimesel õhtul wanas kindluses kapt. Männapso majas kohal. bapt. kog. koosoleku ruumis ja teisel õhtul linnas kiriku palvemajas faks üldist koosolekut, fuhu oligi tulnud hulga sõdureid, endiseid kaasteenijaid. Koosolekud olid armsad. Lõpuks jagati mõlemal koosolekul traktaate. Wiimasel õhtul tulid ka mõned inimesed eestpalwele. Hommikuse rongiga lahkusime Baltiskist. w. Kaups läks tagasi Keila, kuna mina

Tallinna

sõitsin, et siin paar päewa puhata. Reedel sõitsin Tallinnast wälja Keilasse, et seal samal päewal edasi

Ruilaspe

minna. Sammutin mööda teed läbi kauni maastiku Ruila poole. Mii huwitaw oli rännata jala — see tuletas mulle meelde ap. Pauluse reije ja see suur eesmärk, rõõmusõnumit kuulutada, andis jõudu edasi rutata. Päike oli warsti looja wajumas, kui Kõkmarde talu mändade wahelt üles leidisin, kus ühingu esimees w. Numann elab. Puhkasin jalgu. Õhtuks kogusid mõned C. E-lased kokku ja pidasime piiblitunni. Järgmisel s. o. laupäewa õhtul oli juba tuba pärast päikse loodet (siin ei alga koosolekud tööaegu mitte kindla kella ajal, waid pärast päikse loodet) inimesi täis kogund, nende hulgas muidugi ka noori. Lihitsalt räägiti ewangeeliumi, wastuwõtmise oli südamlik. Järgmisel hommikul läksime jala teele Maidla, kus tund, ka kuhugi talusse oli öeldud. Ruila lauljad ja noored wennad tulid kaasa; palju tunnustati Jeesuse kutsutisest ja päästwest armastusest, palju koorilaule lauldi ja paluti.

Pärast lõunat läksid enamjagu wendi ja lauljaid edasi 5 wersta ühte peresse, fuhu noorusetund öeldud, kuna mina ühe wenna ja õega tagasi Ruila poole sammusime, et õhtust tundi Wanatoa talus pidada. Palju kogub siin rahwast kokku. Arwar tuba oli rahwast täis, nendest palju noori, kuna kofas ukse juures noormehi seismas oli. Näha on, et rahwal tõjine huwitus usu ja noorootöö vastu on. Annaks Jumal, et Ruila ühing wõiks weel palju teiste pääst-miseks teha.

Õmaspäewa lõunat oli sõit porijel teel Keilasse seal edasi **Baltiski.**

Kella 7-ks oli tund kiriku palvemajas. Seegi furd oli sõdureid ilmunud. Saime ühe teise noore wennaga, Hiin merimehega, kes nüüd talwe alles

ärkamist jaanud, Kristuse ewangeeliumi kokku kogunud rahwale pakkuda. Tundi ära lõpetades ruttasin samal õhtul rongile. Saatma tulid, jaama armsad wennad-sõdureist. Lahkumise filmapilt. Minult mõnda tundi sain seekord siin wiibida — siis kandis mind rong edasi, kuna süda otsekui Baltiski külge kütkestatud oli. Paljugi armsaid filmapilte olin läbi elanud mullu suwel sõdurina siin olles — kuid ka mõndagi walulist hinges. Kehtööd jõudsin **Tallinna**.

Mõne päewase siin wiibimise järel sõitsin edasi

Walka.

Oli ka siingi mõni aasta tagasi C. E. ühing, kuid mõnesugustel sisetõhjustel on ta hingusele läinud.

C. E-laste aastapäew Noarootsis.

Õht küll üleminek üle lahe sulawa jää tõttu elukardetan, leidus siiski hulgate, kellel tahtmist ja julgust küll oli Issanda abi peale lootes teekonda ette wõtta, Tallinnast on tulnud liidu esimees ja tema abi Laar. Haapsalust liitusid wend Tohwer, kohalik wennaste koguduse wanem wend Altot ja hulk õdesid. Üksteise järele sammudes, liikus pikk rong Noarootsi poole. Paljud murelikud pilgud saatis hulgatest mere jää.

Õnnelikult jõuti teinepoole randa, kus kirikumõisa hobused juba ootasid, muist jala, muist sõites liikus rong edasi kirikumõisa poole, kus armsad wend ja õde Tannebaum külalisi südamliselt terwitasiid. —

Õfimine koosolek oli kirikus. Rahwast kirik täis, wendadel kõnelda hea. Jääraniis armsalt andis Jumal rääkida wend Padrikule. Kõnelele ja Haapsalu laulukoori lauludele järgnewad wabad tunnistused noorte juust. Hull noori tõusis altari ette üles, ja tunnistas sellest, mis Jeesus teinud hingele. Kõneldi eesti ja rootsi keele mitmed tunnistasiid piisar palgel sellest, kuidas nad aasta eest alles maailma lõbustustel wiibinud, nüüd aga rõõmsalt Jeesuse päästwat were armu wõiwad kiita. Teatawasti puhusid möödunud talwe jälle ärkamisetuuled läbi Noarootsi.

Waimustatud tänulaulu hääled kõlasid wõimsalt kirikuwõlwi aluste all, jättes kõikide hinge tänutunnet Jeesuse wastu.

Kirikust asuti kirikumõisas ülesseatud ühise armastuse söömaajale. Nagu ikka, oli ka seekord Noarootsi usklikkude hulk hästi katnud laua. Söömaajale järgnes usklikkude tund kiriku mõisa saalis. Kõnelesid wennad Laar ja Marley Jumala laste kohaselt. Wägew palwe waimutahin käis läbi kokkujäänud Jumala rahwa hulga. Palju ja südamest paluti. Issand kuulab tõesti need palwed, mis isiklike kui terve Issanda riigi asjus seal taewapoole tõusid. Ühingu liikmete arw on kaswanud. Et Haapsalust ja Tallinnast

Rahju taht! Seega pole praegu Lõuna-Gestis meil ühtegi C. E. ühingu. Wõib olla, et siiski Issand ta Walgas weel elule kutsub.

19. juunil sõitsin Walgast kitfaroopalisel läbi Lätimaa jällegi Põhja-Gesti poole. Jaanipäewal pidi Paides suurem koosolek korraldatama, kuhu olin ka lubanud minna ühes Misjoni ühenduse reisisekretääri wend Parkjaga.

Teel peatusin oma kodus Hiie talus, Wõhma jaama juures mõned päewad, mille jookkul kaks koosolekut pidasin. Ewangeliatsiooni töö on siin mõned aastat alles pärast seda kui Misjoni Ühendus järjekindlalt iga kuus kord siia omi wendi saadab.

(Järgneb.)

tulnud wõõrad weel õhtu üle jää jõuda tahtsid, lõpetati palwe lauluga põlwele. Soojad ja südamlisid olid Jumalaga jätmise wiimased sõnad. Rahju oli koost lahkuda, midagi kui eelmaitset igawesest kokkujäämisest taewas täites kõige hinge sel tunnil.

Armsatele noarootslastele aga hüüame: Edasi! Edasi igawese wõiduni!

Paide C. E. kolmas aastapäew.

Üheksandal septembril pühitses Paide C. E. oma kolmandat aastapäewa. — Wõõrastena sellest osa tohtisime wõtta wend Sink, Agurajua, Rink ja Rakles ning mõned õed Wõhmaft.

Hommikul kella 9 ajal oli koosolek, mis kella 11 paiku lõppes. Kella 1 ajaks oli aastapäewa koosolek määratud. Kohkesti saal täis. Pidupäewaks trükitud kawad. Kooswiibimine algab südamliku lauluga: Kiida nüüd Issandale, minu süda! millele koor „Jõude aastad“ — laulab. Palwele ja lühikestele tegewuse ülewaatele järgnewad terwitused, mis nii mitmest kohast.

Järgneb üldlaul ja deklamatsioon — „Oma wabaduse orjad.“ Kõne w. Rakles'e poolt: Meie tahame Jeesust kiita Joh. 12: 20, 21. Millele jälle deklamatsioon „Mis puudub sul“ järgneb ning kõne W. Rink'i poolt. Room. 3: 10; 8: 1—16.

Üldlaul: Sägawam, sägawam wajuta mind, millele mõjuw ja südamliselt ettekantud deklamatsioon „Jhusam wõitlus“ järgnes. Koorilaul ja kõne w. Sink'i poolt: Ara ole uskmata, waid usklik. Joh. 20.

Palwe ja lõpulaul — nii lühidalt koosoleku käit.

Pärast koosolekut sõbralik kooswiibimine lilledega ehitud teelaual, ning õhtul weel üldkoosolek, mis armas ja Issandast õnnistatud oli. —

Oli õõ, kui lahkusid Paidest, wiies mälestusi. Paide noortele soovime õnnistatud uut aastat ja jõudu Issandas töötada tahame paluda, et nende töö edasi lähaks — ja et Issand noorimehi wõtaks üles aratada, kes ka ristilippu Paides kõrgele wõiksid tõsta.

Kas oled juba „Noorte Elu“ aastatellija? Miks weel mitte? Telli kohe poolest aastast leht ja saada 65 mk. talitustse ja ta saadetakse Sulle koju kätte!

Muljed tänavusest usklikkude allianss-konverentsist.

Tallinnas 21—23. mail j. a.

Aast-aasta järele kaob igawiku piiril. Paljugi uut toob järgneva aasta elu-areenile, kuid ka palju kaob sealt jäljetumalt. Mõned asjad aga jätkuvad aast-aastasse, arenevad ning paisjudes lööwad elus sageli wägewaid laineid.

Juba mõnigi lüli on aastate ahelas mööda libisenud sest ajast, millal esimene Gestiimaa usklikkude allianss-konverents Tallinnas peeti. Iga aasta on paljudelegi mured südamele pannud — konverentsi kindamineku pärast, mis sundis neid tihti palwekäsi Jumala poole tõstma. Pole ka asjata olnud palwed, sest asjata pole need suurend hulgad usklikke kõigist Gestiimaa nirkadest Tallinna tulnud, ei — waid igakord on nad rikkalikude õnnistustega koju tagasi pööρνnud. Ent koosolemine on olnud ifka jõe ja lahkumine — piisarpaigel.

Suur on see mõte — usklikkude ühendus. Nii kaugena ja udulooridega taetud kui ta küll esmalt on paisjtnud, kuid siiski on pannud Jumal paljudegi südamesse wilkuma lootuse tähe öö pimedamal tunnil — leida usuriidude ja poleemika keskelt üht kõrgemat teed — armastuseteed, sest allianss-mõte ongi armastuse mõte. Nimult Püha Waimu sünnitatud armastus võib ühendada ja saada tugewaks sidemeks.

Ja, enmää! — paistab, kui läheks pärast pikka ööd tõesti taewarannalt koit kumama, näib kui langeks üks loor teise järele südamelt, ent hinge kui walguks uus selgus, ja kõik kui walmistaks teed päikesele — meie Issandale Jeesusele Kristusele.

Mende wiie aasta jooksul on allianss-konverents paisjunud wägewaks orgaaniks selles mõttes, ning Tallinn, selle tõttu, Gesti Jerusalemmaks, kuhu ükskord aastast pea kõigist uskkondadest ja igast maanurgast Jumalarahwas kokku walgub.

Weerenud on sellest konverentsist jällegi päiwi. Ununenud peensus ja üksikasjad — järele jääwad aga siiski üldmuljed.

Ja üldmuljeid tahakingi käsitada

Tänavugi nägi ilus Silenthali palwemaja, mis nüüd täielikult walmis, mõnetuhandelist inimparwe, kes juba ammu enne koosolekute algust igalt poolt awatud uskiist sisse walguisid. Maeratas lewadpäikene, tulijale „tere tulemast!“ weldes ja kõrged puud, kui oleks latwu nõtkutades oma sõnata headmeelt tahtnud awalbada. Kõik kui oleks kaasa jumbeldanud.

Konverentsi esimese päewa palwetunniks, mis kui sissiminekuks järgnevaesje päewadesje, on palwemaja rahwast sõnatõijes mõttes „täis.“ Reed on need

sajad ja tuhanded, kes on tulnud konverentsile omi närtsinud hinge kosutama, selles lootuses, et Jeesus — kõige õnnistuste allikas, Ise seal keskelt on oma Püha Waimu läbi.

Töötægijate wendate hulgas näen tuttawaid nägusid, kuid puuduwad ka mõnedki, kes enne neist konverentsideft oja wõtnud, miks? — ei tea. Wäljamaa wõõrana wõtab oja tänavusest konverentsist misjonäär Wuperfeldt Hiinast.

Konverentsi juhatab wend K. Kaups, keda ifka truuwilt konverentsi tegelaste keskelt näha on olnud. Ta algab hommikuft palwetundi, lugedes Kol. 1: 9—18.

„Ükskord aastast on Gestiimaa Jumalarahwal wõimalus siia konverentsile koguda, nagu Iisrael kõrbe-teekonnal Gselimi palmide alla — uut wärskust ja uut jõudu wõtma wõitluste jaoks. See annab meile waimustust niisugust suurt hulka näha kokku tulewat, kui oleme paljud siia tulnud otsekui üksikuft kõrbe-maast. Palume, et need wõiksid olla rahupäewad, kus on unustatud nii kauaks kodused mured j. n. e., mille ajemel mõtlekõime, kuulekõime ja kõnelekõime alati taewalikeft asjust. Annaks Issand ka, et need, kes siia weel wabastamata on tulnud, kuid seda igatsjewad, wõiksid Jeesust, kui oma Arapäästjat ja wabastajat leida ning õnnelikult siit lahkuda!“

Loetakse ette hulk kirjalikult sisseantud eestpalwete soowe, siis kumardub rahwas armuaujärje ette, et Issand kõigis neid päiwi õnnistaks ja oma rahwast ühendaks.

Ja üksmeelt oliigi tunda enam kui muidu.

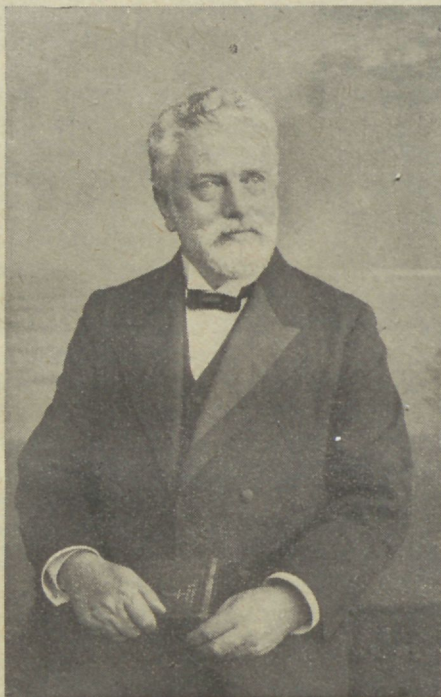
Järgnewad kõned, millede wahel laulud ühendatud koori poolt ette kantakse. Motto: „Palweelu.“ Kõnelewad kolm wenda. W. Sirotkin

„Palweelust piiblis,“ — w. K. Marley (wanem) „Palweelu takistustest“ ja w. K. Laanmann „Palwe kuulmisest.“

Pärast lõunaks on määratud terwituste äraandmine. Alguses kõneleb w. Lipstok „Terwitamine piiblis.“ Terwitusi nagu ifka igalt poolt Gesti nirkadest peale selle weel Sakamaalt, Norrast ja Rootsi. Auwäärt hallpea misjonäär Wuperfeldt, kes oma tööpõllust Hiinast hiljuti mõneks ajaks Gesti tulnud, annab edasi Hiina kristlaste õnnistuste soowid.

Äratuskõssolek, mis sellele järgneb, on jõe ja südamlik. Tundub äratuswaim. Ewangeliseeriwad neli wenda: w. Kuum (noor) Rich. Kaups, Tintse ja Kofamägi. Kõnede wahel mängib Tallinna Sinise-Kristi C. E. Ühingu keelpillikoor.

Pärast lõppupalwet järelekoosolek neile, kes päästmist

Misjonäär Wuperfeldt.

otfiwad, kuhu ka palju jääwad, kestab hilja pea kefi-
ööni, kus wennad Tintje ja Kuum (wana) nendega
räägiwad ja paluwad.

Teisel konwerentfi päewa hommikul wara enne
konwerentfi algust peeti C. E-laste aastakoosolek
Allika tän. palwemajas ära, kuhu peale meie ühingute
esitajate, enam jagu C. E-lasi oli kogunud.

Hommikuses palwetunnis on ruumi antud misjonäär
Wuperfeldt'ile kõneleda „palwe tahtistuste“ üle,
mida ta 7. punktis ette toob, wiies küsimusele — kas
on midagi tahtistawat ka meie elus, miks Jumal meie
palweid ei kuule?

Kolmes järgnevas kõnes „Warjatud patu-
elu“ — w. Lilenthal, „Surmaelu“ — w. K.
Raups ja „Ülestõusmise elu“ — w. Priks, mis
otsekui üksteiseft sihtiselt wälja kaswafid ja üksteisesse sula-
sid, sai Püha Waim küll palju tähtsat ilmutada oma
rahwale. Wäärt oleks küll ueid, kui ka järgmise päewa
kõnesid täielikult „Moorte Glu“ leheküljile mahutada.

Lõuna waheaeg kella 1—5 kasutatakse ka weel ära nende
heaks, kes ärapääftmist patupaestest ja saatana orjuseft
igatsewad.

Pärastlõunase koosoleku algul loetakse ette kirja-
likult sisseantud eestpalwete soovid, mis kuhjana laual.
Nende heulgaks ka mõnigi tänu soov, et Jssand ühte
kui teist on wõinud usklikkude eestpalwete peale terweks
teha. Üks inimene kaugelst maalt tulnud konwerentfile
selle igatsuse ja kindla usuga, et Jumal teda usklikkude
eestpalwete peale terweks teeb.

Misjonäär Wuperfeldt kõneleb „paganamisjoni“
eriti Hiinast, kõnet arwuliste andmetega põimides,
kuna sifemisjoni alla kuuluwad tööharufid, töö
wiise w. K. V. Marley käsitab. Tehakse ka korjandus
telgimisjoni telgi muretsemiseks, Üleshüüdera kõnede
järele kostub üldlaul „Tee tööd, öö ligi jõuab . . .“

Ka selle õhtu äratuskoosolekus, mis pärast poole-
tunnilist waheaega algab, pakutakse waimustusjega
Kristust. Ewangeliiseris ifegi 13. aastane wend
Kriisküla, pisarfilmis rääkides, kuidas ta Jeesust leidnud,
ja üles hüüdes, et kõik, kes weel patuunes magawad,
lasekfid endid üles äratada ja Kristuseft walgustada.

Mõistagi, et järeлкоosolek järgnes, millel jälle
palju hingedega räägiti ja paluti.

Kolmanda konwerentfi päewa hommikul palwetunnis
jõuab w. Lilenthal waewalt tund aega kõiki sisseantud
eestpalwete soowe ette lugeda, — nii on nende hull päew-
päewalt kaswanud. Konwerentfi palwetunnid on muutunud
Petesta tiigiks, kus hulgad hingelift ja ihulift abi ootawad.

Kõnes „Tegewuseta olek“ puudutab kõneleja
w. Tombo „töötä töölisi“ kellest ühed magawad,
teised määratsewad ja kolmandad kaebawad, et neil ei

olla wõimalik töötada. Puudutab ka põhjus, miks
nii palju töötä töölisi Jssanda riigis on.

Marwa koor laulab sellele wastawa laulu:
„Miks seisate töötä!“ kui ülestufjeks eelnimetatuile.

J. Lipstok'i kõne „Siiklik tegewus“ ja w.
K. Raups'i „Ühistegewus, tähtsad igale Jumala
lapsle. Wiimane wõttis oma teema alufeks 1. Kor.
12-peatükki, näidates, et neile algjoontele tagasi jõudes
nagu see apostlite aegades oli, oleks ühistöö wõimalik.

Kell 6 p. l. algab „jumalagajätmise koosolek,
kus w. Parkja esiti pikemalt rääkis ja selle järel
paljud wennad ja õed üles astuwad Jumalat austades
jaadud konwerentfi õnnistuste eest ja omi wiimaseid soowe
jagades kaaswõitlejale. Konwerentfi päästetud jaanud
hinged tunnistawad Jumala armutööft enda juures.

Käte ülestõstmisega saadetakse weel ühised terwi-
tused iga lahkujaga kaaja.

Weel ewangeliiserib misjonäär Wuperfeldt, südamlikult
ja waldawalt kirjakohtaks wõttes Joh. 7:37, 38. Nimetab
seda päewa kõigis auhjemaks neist päewist. Kõik, mida ta
räägib, on sügaw, mõjuw ja läbi elatud. Wopufones hüüab
w. K. V. Marley 2. Moos. 14: 15 põhjal e d a j i minema,
raskuste peale waatamata, mis meid teel ees ootawad.

Lõppupalwes woogas tuhandete südamemeri. Üles
tõusid palwed ühes tänuga Jumala poole.

„Pea koju läen. . .“ — laulab ühisfoor.

Kõrk loodehelt heitub palwemaija. Kõrged õit-
sewad wahtrad akende taga kui sifistatsfid midagi
üksteisele pühalikus meeleolus, omi offi taja kiigutades.
Rad näewad läbi palwemaja akende seda pühalikku tundi
ja kui kuulekfid imestades laulu helinaid. Wägew ühine
lõpulaul. Helide lained panewad seesolewad lilled wä-
riwema. Tunnewad ehk nemadki midagi kaaja? Ehk
on neilgi hale pealt waadata lahkumise filmapilku.

Taewarand õhetab. Walgus-õhtune, kufjuw walgus,
juba öö warjud hiitwad. Sügaw tund. Dundub,
kui hingaks Tema, meie õnnistegija Jeesus, oma
Waimu kõige oma laste peale, sõnades: Rabu olgu
teiega! Sel filmapilgul weel õnnistades tõstab wend
Lilenthal oma käed Aroni õnnistust wõlbes.

Kaua, kaua kestis lahkumine, ja alles kui on läbi ka
keföö tund, asub sügaw waikus awarasse palwemaija. . .
Waikimud on jalaastet treppidel, ja öö katab oma rahuga
kõiki, peale nende, kelle südamese ehk weel wõitlused ja piinad.

Lõppenud on konwerents. Tahame Jssandat kiita
jaadud õnnistuste eest ja ootata Temalt edespäi
weel suuremaid. Kuid et meie südametes ka palwetel
konwerentfi eest rohkem ruumi oleks. Walmistagem
teed Jssanda õnnistusele. Olgu need jaadud õnnistused
igale osawõtjale jõuks, edasiruttamijeks förbeteel ja töötä-
mijeks Jssanda wiimamäel, kuni ta ilmub. P. Sink.

„Moorte Glu“ toimetusele.

Allmäe, Kaukaafias, 21. aug. j. a.

Arwates, et Teid huwitaks Püha Waimu tegewus meie
eestlaste seas Wenemaal, kust ka muudu wähe teateid selle kohta
tulub, luban omale Teile neid „rõõmu teateid“ tuua selle juurde
lisatud kirjaga. Palun see ära trükkida, kas ehk osaltieft, kui
ruumi Teile lehes leiduks.

Juurde oleks liida mul siin, et selles kirjas nimetatud
asutused: Allmäe, Liwoonia ja Estohaginka täitja eesti kütad
on ja mulle isiklikult, kui Jumala wastajed tuntud.

Sgas tohas Jssanda wõidud!

Wenmaliku terwitusega
Bernh. Espenberg.

Tallinn, 4. IX. 23.

Armas wend Jeesuses, Espenberg!

Südamlikud terwitused teile, j. n. e. . .

Nii kui teate jään ma Kaukaafiasse ja ei arwanud
mitte heaks sõita Gestimaale, mis nähtawasti nii ka
Jssanda tahtmine oli, sest Tema nõu oli mind siin
tarwitada.

Warsti pärast teie ärasõitu jõitsin mina Estoha-
ginka asundusse Stavropoli kubermangu. Teatawasti

on see Gesti afundus. Siia jäin ma üheks aastaks ja kaheks kuuks. Pidasin kohalikus jektis kui ka eramaajades waimulikke koosolekuid, kus ka mitmed eesti wennad tõetundmisele tulid. Mulle omale praegu weel selgitamata põhjustel lahkusin aga sellest afundusest, ehk küll tungiwalt minu siiajäamist sooviti. Sõitsin jälle Armawiiri, kust pärast lühikest wiibimist Liwoonia afundusse sõitsin, kus mul nõu oli talweks jääda. Liwoonia eestlased wõtsid mind õige külmalt vastu, kuid olid siingi mõned, kes tõde otsisid ja oma majakad mulle awasid. Peagi aga puhkes tagakiusamine lahti. Kui mõned korrad kohalises lutheri kirikus olin kõnelema, kus õpetajat ei ole, wangistati mind ja saadeti jada wersta talwise külmaga B—se, kust mind tapiga Armawiiri toodi. 30 päewa olin siin kütmata külmas toas wangis.

Mind süüdistati ühe traktaadi andmises kellelegi, mis pealkirja kandis „Kristiust ja joshialism,“ mille siju olla kontrrewolutsiooniline. Ka minu jutlused Jumalast olla walitusewastased, sest et Jumalat ei olla ja see waade olla vähemlaste oma, ja walitusewastane. Jssand aga aitas, et wangist wabanesin. Kui olin saanud wabaks, sõitsin Allmäele, kus wäga lahtet wastuwõtmist leidsin. Kirik, mis tühi seisis, sest et õpetajat ei olnud, awati mulle, kus pea faks aastat iga pühapäew olen kuulutanud Jumala sõna. Ka pühapäewa kool oli mul, mis aga ära keelati. Praegu on Allmäel wäikene usklikkude kogudus. Tänavu, teisel nelipähi pühal ristiti esimesed 17 hinge ja wõeti kogudusse wastu. Need oleksid siis esimesed eesti baptistid Kaukaasia maal.

Teine ristimine oli Jaani päewal. Käte peale panemist ja Jssanda surma mäletamist toimetas tunnud wana wend J. Dick. Ta kõneles wene keeli, mida mina tõlkisin.

Teie mäletate weel ehk seda wana naisterahwast Kuusikut Hiiumaalt, kes meid lahkkesti wastu wõttis, on nüüd ka armas õde Jssandas. Tema mees lahkus siit ilma Jssanda rahus. Nende poeg, tütar ja minija on kõik õnnelikud Jumalalapsed.

Nüüd wend, on minul weel üks wäga tähtis palwe. Meil on siin juur puudus Jumalafõna järele. Niisama on meil laulmiseks ainult üks raamat. Muudugi on nii õige waewane.

Kas ei oleks meie kodumaa wendade kirjastusühisused nii head ja ei saadaks meile lauluraamatuid kui ka muud waimulikku kirjandust. Meie ei karda ühtki kulu, kui ainult, soovitud saaksime. Kui teie meile kohe raamatuid ei saa saata, siis saatke meile tingimised ja meie tahame kõik täita. Ehk piibliselts saadab meile eestikeelseid piibleid. *)

Jumal õnnistagu Teid seal rohkesti, teid terwitawad wennad ja õed Jssandas.

Teie wend Jeesuse läbi Jaak Horm.

Toimetusest: Oleme rõõmsad, et nii rõõmsatawad teated meie eesti wendade poolt kaugele Wene-maalt saame. Ei ainustki sõna ihuliseft puuduseft, aga terwest kirjast on näha, et hingenälg on kisedaw. Meie püham kohus on aidata. Liidu juhatus wõtab kõik annetused tarwilise ostu jaoks wastu. Sga wähem kui and meie wendade hingenälja kustutamiseks on tähtis. Argu keegi oma vähematti andi häbenegu tuua ohwrialtarile. Kõik peab sündima ruttu, sest, ei ole wõimalik wiita aega ja ewangeeliumile teha wiiwitust.

Saata tahame piibleid, testamente, „Laulud Talle kiituseks“ ja ka „Noorte Elu.“ Loodame, et meil korda läheb neid saata. Hiljuti saadeti hulk fakte piibleid wene wendadele, mis kõik hästi kätte on jõudnud.

Kui saadate raha, tähendage juurde, et see Wene-maal asuwatele eestlastele on määratud waimuliku kirjanduse ostmiseks. Ujume, et need read sooja wastutaja kõige „N. Elu“ lugejate südamess leiawad.

*) Juurdeltjatud kirjas hulga allkirjadega mis ruumi puudusel ilmutamata jääb, palutakse wähenasti 20 eksemplaari wähenat ja 40 suuremas faustas mis testamente ja 20 wähenat ja 5 suurt perekonna piiblit.

Ärkamine Läänemaal 1874—1884.

J. S.

Järg.

Mitmed katkusid kuradiga waielda ja teda sel teel ära wõita, nii et neil aegagi ei olnud enam inimestega rääkida, mis sellest tuli, et nad Jeesust ega tema wäge ei tunnud, kes kõiki oma werega oli päästnud ja lunastanud. Keegi kõneleb oma läbielamistest järgmist. „Mind kiusati ühest rääkijast waimust paar kuud, kellega ma kui mehoga waidlesin, ehk ma küll kedagi ei näinud. Kord palwetunnilt läbi suure metsa üksi koju minnes, kui ta jälle wäga tigidasti minu ligi tikkus, tulid mulle korraga kiriku laulu-raamatust järgmised sõnad südamesse ja suhu: „Ei mina waieldnd nendega, waid lühemat nõu wõtsin ma: ma kaebasin kõik Talle, siis pääsin lahti alati.“ Neid sõnu lugedes langesin teedärde põlwikli maha ja palusin, et Jeesus wõtaks kuradi ära ajada. Jeesuse püha nime auks wõin ma tunnistada, et palmelt ülles tõustes, hinge waen-

lane oli wõidetud, ja sest filmapilgust ei ole ta niisuguse kuuldawale ja nähtawale tulnud.“ Kes õieti oli ärganud, sellel oli walus patutundmine ja kahetsemine, ja ta ei wõinud enne Jumala rahu maitsetada, kui ta patud oli ülles tunnistanud. Nii häbenes keegi neiu, kes noorest saadik salajas patuelu oli elanud, oma süüd ülles tunnistada. Nüüd pidi ta täielikult seda rasket hinge seisukorda läbi elama, mis Taawet oma 32 laulus kirjeldab. Ükski asi ei maksnud enam tema rahustamiseks. Põrgu ähwardas teda ära neelata. Wiimaks tundis ta südamess käsku pattu ühele sõbrale ülles tunnistada. Ta wõttis wiibimata 40 wersta pikuse teekonna ette ja jõudis wiimaks sinna, kus sõber elas. Kui ta kõik oli ülles tunnistanud ja sõbra suust trööstiwaid sõnu kuulnud patuste õnnistegijast, leidis ta hing rahu. Hõiskamine ja rõõmulaul kõlas nüüd ta

huultelt Jeesuse auks. Üldse andis end ärkamise mõju rohkesti tunda. Keegi tolleegne wend kõneleb muude seas nõnda: „Tühjad ilmalikud jutud olid kui wälja pühitud ja selle asemel helisefid taludes, metšades ja mägedes kallid waimulikud laulud. Kui ma seda kallist aega weel meele tuletan, siis kujutab see paradiisi elu ja õnnist põlwe mu waimu filma ette ja teeb mind selle järele igatsjema. Kõrtsid olid inimestest tühjad. Üks suurematest kõrtsipidajatest awaldas kord, et ta kahe kuu jooksul ainult üks kortel wiina müünud. Kodune wiina tagawara häwitati ära. Mitmed olid oma mööda-läinud elu pärast nii maha rõhutud, et lihtsaid riideid kandfid ja uhkemad hilbud endist eemale hoidfid. Wanad inimesed õppifid suure hoolega ja ifuga lugema ja laulma, mis neil imekspanemiswäärt kerge oli õppida. Siitamaani oleme ainult ärkamise liikumise häist külgedest kõnelenud, aga keegi wist seda asjatunaks ei pea, kui ka pifut tema warjukülgede juures peatan. „Noh, kui ärkamine Jumala Waimu töö on, kuidas tal siis eitawaid poolesid wõib olla?“ küsib mõni. Selle peale pean wastama, et ärkamisel objektiivses mõttes, mingifugust warjukülge ei wõi olla. Mis Jumal teeb, on ikka hea. Jumal löi maailma ka niifugufeks, et kõik oli wäga hea. Aga meie ei pea unustama, et Jumala waenlane, saatan, ikka on püüdnud ja weel püüab kõik Jumala plaanid inimeste tarwis, ära rikkuda. Tema eksitas esimese inimesoo paari pattu tegema ja lahutas seega kõik järeletulewa soo Jumalast, kuni Kristus Kolgata mäel surres — jälle kõik ühendas. Kas ta ärkamist wõib kannatada, mis tema riigile palju kahju teeb? Ei koguni. Ta katsub kõik abinõud ära, et seda takistada. Jumala wastu ei wõi ta ju midagi parata, aga need nõdrad inimesed, noh nendega wõib ikka korda jaada. Kui ka nendega, kes juba ärganud, awalikult midagi teha ei ole, siis ometi peene kawalusega. Ta hakkab Jumala tööd, niifama kui Egiptuse kunstmehed filmamoon-damistega Moosese ja Aroni imetegufid, mis Jumala wäe läbi sündifid, järele tegema. Et ärkamisajal Jumala Waim ärganud hingedes wägewasti töötab ja neid kõigis juhatab, siis on tal küll wäga raske nende ligi pääseda. Kõik ta kawalused ei aita. Aga tal on weel üks nõu: ta wõib ju ka walguse

näo all töötada. Nii kui Jumal püha Waimu jaadab inimest juhutama, nii läkitab ka saatan waimu, aga walewaimu, kes ka omal wiisil wägewaid tegufid teeb. Püha Waim hoiatab küll usklikke apostli juu läbi. — „Mu armsad ärge uskuge iga waimu, waid katsuge waimud läbi, kas nemad Jumala on (Joh. 4: 1). Aga saatana õnneks leidub inimeste seas ikka neid, kes seda apostli hoiatust tähele ei pane. Miski waim tuli nendesse, aga nad ei katsunud läbi, kas ta Jumala on. Arwatakse pealegi suureks õnneks, kui läbikatsumata wõidakse uskuda. Et tol ajal rahwa pühakirja tundmine puuduline oli, ei osanud ju paljud lugedagi, ja ka nagu eelpool nägime, ärkamisliikumise eestwedajatel tarwilised kogemused puudufid, leidis wale waim omale mitmete juurde lahtise ukse. Walewaimu tegewusel tulid need kurwad nähtused ette, mida õigusega märatsemisteks nimetama peab. Nende läbi tahtis saatan ärkamisliikumist mustaks määrada. See on tal ka osalt korda läinud. Eks armasta ikka Jumalariigi waenlased neid asju ette tuua ja hõisata: „Waata, mis sellest wiimaks wälja tuli!“ Aga olgu peale! Meie ei pane seda imeks, sest saatan teeb põrgus sedajama. Meie tahame aga neist kurbadest nähtustest kogeda, mida usklik laulja toonitab: „Sinu Waim ja sõna need, näitawad mul eluteed. Waim ja sõna peawad kindlas ühenduses olema, kui neid keegi üksteisest lahutab, siis ta ikka eksiteele läheb. Kirjataht ilma waimuta suretab, waimu järele käimine, ilma et kirjaseõnaga ta tegewust järele kaalutakse, wõib järeldatesse õigelt teelt kõrwalekalduumistesse wiia. Nii sündis ka selle ärkamise käigus. Walewaimu töö hakkas ju kohe wõõrast wilja kandma. Kes sellest osa olid saanud, nende seest kadus alandus, madalus, tafandus ja kõik Jeesuse jüngri kallid omadused ja nende asemele astufid kõrgus, eneselugupidamine, waljus, parteimeel kõige kõrgemal kraadil ja muud kõlbmatud omadused. Olgu siin mõned näited sellest: Keegi kuulutaja, kes sellest walewaimust osa oli saanud, kifendas kord ühes palwetunnis kellegi sealolija uskliku noormehe peale, paaril korral tõendades, et wiimafel põrgu suits suust wälja käia ja seitse kuradit fees olla. (Zärgneb.)

Pompei linna orjatiudruk.

Tõlkinud D. W.

8.

Jrene ei rääkinud sõnagi, Viktorile wõis ta mõistuse wastu astuda, mis pidi ta aga õele wastama, kes armastawail walukaebel tema kui ärakadunud lamba pärast leinas, kui ema oma eksinud lapse pärast? Kui Sowronia waikis ja toas jälle kesköö waikus walitfes ütles Jrene wiimaks hoopis teifel toonil kui siitamaani: „Mu kallis Sewia, ära minu pärast nii wäga leina! Ma ei ole seda wäärt. Ära mõtle pikemalt selle peale. . . minu jaoks on kõik mööda. Berenice näeb kord jälle Sowroniat lumivalgeis riites ja saab talt teada, et ta Jrenet ei ootaks. . . kui tõesti weel üks elu olema peaks, lifas ta tafa juurde.

„Kas kahtled sa selle juures?“

„Mõnikord küll,“ wastas Jrene tafa.

„Ainult mõnikord, Jrene? Kas on weel walgusfäde su hinges? Usud sa Jisraeli Jumalat? Ma ei küfi seda su mõistuseft ega su tarkuseft, waid su siidamelt.“

„Sa oled wali mu wastu, Sewia, aga ma pean sulle õige wastuse andma: Ma arwan wähemalt, et ma usun.“

Ta rääkis pikkamisi, nagu ei oleks ta omas arwamises kindel.

„Ja usud sa Jumala Pojasse?“

Irene ei vastanud.

Sowronia vaatatas tõsisel, küsiwal pilgul õele silma. Irene waikis ikka weel, ja nüüd langes Sowronia pea rinnale ja tasane nuuksumine tungis Irene kõrvu.

„Ära nuta minu pärast, mu tuwike,“ ütles ta weel kord õrnalt. „On su usk õige, siis jääb ta otsani. Mis pidin ma tegema? Koriander wihkab paljast sõna „kristlane.“

„Armastajid sa teda siis nii wäga, et sa oma hinge tema pärast jätsid?“

„Kas ma teda nii wäga armastasin? ütles Irene. „Ta ostis mind, kinkis mulle wabaduse, tegi mind oma toreda lossi ja kogu oma waranduse kaasomanikuks. Nüüd kohustab mind tänutunne kõike ta soowe täitma — aga armastusest on wähe mu südames.“

„Mis oli siis mu õe Irenele õieti armsam ta omast hingest ja Isfonda aust?“

„Kuidas wõiksin ma seda sulle öelda, Semia, kui ma seda ifegi ei tea. Wõib olla oli see au, kuulsus, küllus. Kas ei ole siis hea elu, wabadus, toredus, ilusad riided midagi wäärt?“

„Kas olid nad nii suure hinna wäärilised? Kas olid nad nii kallid, et nende eest kõige kallima, oma hinge, andsid? On rahu su südames, Irene? Ütle, tunned sa isemist rahu?“

Irene raputas pead.

„Oh ei, see ei wõigi olla,“ jatkas Sowronia.

„Rahu wõib ainult Isfand Jeesus anda. Kuidas wõib sul rahu olla, kui sa kui kadunud tall kaugel karjast mägedel eksid? Oh waene, kadunud laps, kas ei ole sa rändamisest wäsinud?“

Sowronia kõnet katkestasid sagedased nuuksumised, siiski mõistis Irene, mida õde talle tahtis öelda. Ta ei wastanud, ta lamas liikumatult, käsi õe kaela ümber. Mõne aja pärast ütles Sowronia jälle:

„Mu waene õde — waene, armas Irene, sa oled raskelt eksinud — kui raskelt, teab Jumal üksi, — siiski ei taha ma arwata, et su patt surmaks on. Ja kas armastab Tema sind wähem — Tema, kes neid, kelle pärast Ta elu jättis, surmani armastas? Kui Tema oma karja loeb enne kui teda igawesele rohu- maale saadab, kas peaks Tal seal ühtainustki puuduma?“

„Tuleta meelde kadumislasi Juudast, äraandjat,“ ütles Irene tasa.

„Sina see ei ole, Irene.“

„Kust sa seda tead, Semia?“

„Kas ei öelnud Isfand Jeesus Kristus: „Mis teie ial Isalt palute minu nimel, seda tahan ma teha?“

„On ka erandid olemas.“

„Mis teie ial palute,“ kordas Sowronia. „Ma tahan Teda paluda, Irene, ja ma tean, see ei ole Tema tahtmine, et ükski Israelist hukka saaks. Ma ei anna Talle rahu, kuni ta mind kuuleb. Ma tahan Talle ta töötused ette panna — Ta wägewa: „Mis teie ial palute.“

Irene ei wastanud.

„Tema kätesse panen ma sind,“ ütles Sowronia.

„Maga, armas õde.“

Nende sõnadega wabastas ta end Irene kätest, juudles teda, wõttis lambi ja lahkus toast.

Kaheksjas peatükk.

Kamilla oli järsku ärganud; ta ifegi ei teadnud, mispärast tal korraga tundus, et Sowronia toast

lahkunud ja ta ükft oli. Ta hiiubis teda, kuid ei saanud wastust. See oli palaw ja ta wiiskles nüüd rahutumalt asemel, kuni umbes tunni aja järele nõrk walgusekuma ta tuppa paistis. Ükste taga kustus tuli ja waemalt kuuldawad sammud kuulutasid Sowronia tagajitulekut.

„Sowronia,“ ütles Kamilla tasa.

„Soowib domina midagi?“ oli wastus nagu harilikult.

„Kus sa olid kõige aja?“

„Oli dominal mind tarwis?“ wastas Sowronia.

„Ei, aga ma tundsin, et sa ära olid.“

Sowronia istus Kamilla woodi äärel ja õhkas. Wiimaks ütles ta: „Domina magagu parem homme hommikuni; wõib olla, ta ei saa enam magada, kui ma talle oma loo rääkinud.“

„Ei, Sowronia, ma tahaksin ennemini praegu kõik kuulda.“

„Kas mäletab domina weel, et ma kord jutustasin oma möödunud elust ja ütlesin, et pärast Jeruusalemma häwitamisest ühes õega orjaks sain. Siis küsis domina, kas ma tean, mis mu õest on saanud, millele ma wastasin, et mul wähematki aimu sest pole.“

„Ja, seda ma mäletan.“

„Müüd olen ma teda leidnud, domina.“

„Leidsid teda? Siin Korintuses? Kas ehk proua Irene orjade seas?“

„Sa on siin majas.“

„Misjugune imelik kokkujutamine! Kui rõõmsalt wõisite küll jällenagemises üksteist terwitada!“ (Järgn.)

Wäljakaewatud Pompei linna maja seesmine ruum kordaseatuna.

T E A T E D.

KODUMAALT.

SHWEITSI, ST. CHRISCHONA'SSE, sõitsid kaks meie noort C. E. wenda. Nad astusid sinna jutlustajate seminaari. Wend Koowit Pärnust ja Kärde Tallinnast. Issand annaks, et see õpiaeg neid kõlbulisemaks teeks Issanda töös.

MEIE LIIDU JUHATAJA, K. L. MARLEY, on oma reisiameti hädise terwise pärast maha pannud ja waba koguduse kutsel Tallinna Ewangeeliumi Kristlaste koguduse töösse astunud. Meie soowime, et wenna töö linnas wõiks olla õnnistatud.

WEND TOMBO, meie endine reisisekretäär, on Shweitsi sõitnud ühe noorsoo töötegijate kursusele. Loodame, et see aeg tema elu rikastab.

RAKWERE C. E. ÜHINGU JUHT WEND SAKSEN, on ülikooli astunud. Usklik-üliõpilasgrupp on ühe energilise töö jõu juurde saanud, kuna aga Rakwere ühe wõrra waesemaks jäänud.

Rummu-Walkla noortemeeste selts pühitses 16 skp. oma aastapäewa.

Tallinna S. R. C. E. kirjandus-kunsti toimikond korraldab 28 okt. „Noorte Elu“ õhtu, kus refereeritakse mööduwa aasta „Noorte Elus“ ilmunud kirjatööde üle. Referaadest oleks nimetada „N. Elu ilukirjandusline osa.“ „N. E. waimulik osa.“ „N. Elu teadusline osa.“ Referaatide wahel on laulud ja deklamatsioonid.

Noored! Ärgem unustagem oma palwetes jõulu ärapeetawat noorsoo konwerentsi!

WÄLISMAILT

KÖNIGSBERGI KINDLUSE KIWIDEST, mis ära weeti, ehtasid sealsed baptistid omale ilusa kiriku. Nad töötawad siin linnas suurewii-siliselt ja eduga. See kabel on neil kuues siin linnas.

BOY-SCOUT'e on Ameerikas kõige rohkem, nimelt 612.911.

P. SINKI REISIKAWA.

Pärnus 28. sept. — 1. oktoobrini.
Toris 2. — 4. oktoobrini.
Pärnus 5. oktoobr.
Kilingi Nõmme 6 oktoobr.
Wiljandi 7.—8. „
Wõhma 9.—11. „
Tallinn 12. „
Martna 13.—17. „
Haapsalu 18. ja sealt
Hiiu-Kärdla.

I. LAASI REISIKAWA.

Tallinn 5. oktoobr.
Rakwere 6.—8. oktoobr.
Tallinn 9.—12. „
Martna 13.—14. „
Haapsalu 18. „
Hiiumaal 19. „

Airjawastus:

E. J. D. — Luuletus «Kodu» lähel.
Selmine saadetis jäi ruumi puudusel wälja ja nüüd on juba nii wananenud, et lõpuliikult wälja jääb.

MÖNDASUGUST.

ETNA tulepurskaw mägi Sitsiilia saarel tegi kohutawalt oma häwitawat tööd. Hulk külasid ja paar linna on tuha ja laawa alla maetud. Kümned tuhanded inimesed maeti elawalt, ehk surid tulehaawadesse. Rahwas põgenes palwes oma ees pühi kujusid kandes.

ABESSIINIAS on enam kui kaks miljoni orja, ja nende õnnetumate arw kaswab aast-aastalt. Rahwaste liit tegi Abessiiniale ülesandeks orjade pidamise lõpetada ja neid wabaks lasta; wastasel korral ei wõeta teda rahwaste liitu wastu.

WATIKANI RAAMATUKOGU on nüüd kõige suurem ilmas, sest temaga ühendati kuu-lus Chigi-raamatukogu, mille paawst Alexander VII asutas ja see patriitside suguwõsa poolt alatasa täiendati. Ta kallimad raamatud on Souette Tassost, 20 köidet dokumente Westfaleni rahulepingu üle ja püha Benediktuse ja Andree kroonikad.

SUUREM OBELISK ilmas kaewati hiljuti Assonnanis „Egüptuses“ wälja, mille pikkus 113 jalga. Alus, kus peal see sammas seisnud, on 14 jalga lai, kuna obeliski ülemine ots 8 jalga on.

ILUSAMAD, kui kellelgi, olid ühe kärneri aias kibuwitsad. Kui kord temalt küsiti, kuidas see küll tuleb, et temal nii haruldased ilusad kibuwitsad õitsewad, wastanud ta: „Sest et ma neid nii wäga armastan.“ Siiski ei olnud terwes linnas teist kärnerit, kes nii tihti oma terawa noaga oleks oma kibuwitsu lõiganud kui just tema.

PUUDE WANUS. Kibuwits elab 400 aastat wanaks, kadak 510, kuused ja männad 300, tamm üle 1000, kuna aga Mammuti puu 5000 aastat wanaks saab. Lendawa mao puu Teneriffas arwatakse olewat 6000 aastat wana. Sama wanaduses arwatakse ka olewat Santa Maria el Thules Mexikos.

Teadaanded.

C. E. laulukooridele.

Teatavasti peetakse eeltulewail jõulu pühil Tallinnas C. E.-laste waimulik konverents Jssanda abiga. Meie loodame rohket ja elawat osawõttu. Palume südamest, et iga ühingu laulukoor võimalikult teeks sellest konverentsi osa võtta ja end warakult üles annaks, et oleks võimalik nusi trüüksilmumata laule aegjasti kätte saata.

Järgmised laulud **hästi** ära õppida:

Waimulikust lauljast Nr. 36, 165, 180, 210, 275, (240), 279, mis tuleb nenda sõnadega: Raks roosi, 392, 352, 357, 363, 365, 366 ja 399.

Salle kiitusest Nr. 58 ja 73.

Palun kõik wäsinud ja loid olek koju jätta, kuna poja armastust Jssanda ja tema laste vastu ühes tuua. Laulud tulewad „peast“ ja „südamest“ laulda. Jssand aga ei teela omi õnnistusi meile.

Teie wähem wend

D. Lusmann

Konverentsi laulukoori juht.

Piiblitundide teemad.

Esimene nädal.

Põgene nooreea himude eest.

2. Timeot. 2: 22; Saamuel. 13: 1—29.

Teine nädal.

Ära armasta maailma.

1. Joh. 2: 15—17. Ap. teg. 5: 1—11.

Kolmas nädal.

Kannata teiste pärast.

Ewes. 4: 2. Ap. teg. 4: 32—37.

Neljäs nädal.

Meie elu on Jumala teenistus.

Rooma 12: 1—6. Jak. 1: 27.

Esimese C. E. noorte waimuliku konverentsi kawa.

Esimene päew 26. jõulukuu päewal.

Kella 9— $\frac{1}{2}$ 10. Palwetund.

10—1. Rõned: Üldteema:

Waatamine Jeesuse peale Ebr. 12: 2.

1). Jeesuse peale waatamise tarwidus.

2). Jeesuse peale waatamise takistused.

3). Jeesuse peale waatamise tagajärjed.

kella 1—4. Lõuna waheaeg.

4—6. Pühituskõne ja koosolek

6—7. Waheaeg.

kella 7 õhtul. Noorsoo kutsukoosolek.

Teine päew 27. jõulukuu päewal.

Kella 9— $\frac{1}{2}$ 10. Palwetund.

10—1. Rõned: Üldteema:

Waatamine maailma peale.

1). Meie tarwidus maailma peale waadata.

2). Maailma peale waatamise hädaohud.

3). Kuidas maailma tähelepanemist pöörata Jeesuse peale.

kella 1—4. Lõuna waheaeg.

4—6. Waba koosolek.

6—7. Waheaeg.

kella 7 õhtul. Noorsoo kutsukoosolek.

Meeldetuletus

olgu öeldud — et võimalikult ruttu ja pea liidu liikmemaksu rahad kui ka ametused reisisekretääri kassa heaks ära saadetakse, iseäranis **tungiwalt** oleks tarwilik, et jeda „Noorte Elu“ rahadega tehtaks — et mitte talitusele raskust ei tuleks.

Loodame jeda!

Liidu kassahoidja ja „Noorte Elu“ talitus.

C. E. MÄRKIDEGA POSTKAARTE

piiblisalmidega on weel mõni sada laos.

Tellige Liidu sekretäärilt W. Rakles

Israeli tän. № 12—6, Tallinnas.

I. Tallinna matuse Talituse äri

Lai tänaw nr. 2, kõnetr. 698.

Seal võib leida kõik, mis matuse korral tarwis läheb. Omal surnuwankrid

Aust. w. I. Sakeus.

Uudis! C. E. liidu kirjastusel ilmufid kaks head raamatukest, mida soowitame igale ühele nende hea siju poolest. Need raamatud on wäärt, et neid igale poole laiali laotataks. Kasu nende müügist läheb reisisekretääride kassasse.

Wõiduelu saladus — Mk. 10.

Kus on furnud? — Mk. 10.

Jgas ühingu müügil. Wõite ka otse tellida: „Noorte Elu“ talitus, Luise tän. Nr. 11. Tallinnas.

Wastutaw toimetaja: R. L. Marley. Toimetuse aadress: Allika t. nr. 5—6.

Wäljaandja: Eesti Usklikkude Noorte C. E. liit.

R. A. „Külwaja“ trükk, Keilas.

Hind 15 marka.